

I. Základné údaje o navrhovateľovi

1. Názov

SKI Plejsy a.s. Košice

2. Identifikačné číslo

31 736 394

3. Sídlo

Alžbetina 41
040 01 Košice

4. Oznámenie oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Roman Mitruk, predseda predstavenstva

Ski Plejsy a. s.
Alžbetina 41, 040 01 Košice
tel/fax: 055/7201056
e-mail: mitruk@marada.sk

5. Kontaktná osoba, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti, a miesto na konzultácie

Ing. Peter Kriššák
Štefan Želasko

SKI Plejsy a. s.
Alžbetina 41, 040 01 Košice
tel/fax: 055/7201057, 055/7201056
e-mail: krissak@skiplejsy.sk

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti

1. Názov

VÝSTAVBA SEDAČKOVEJ LANOVKY RELAX CENTER PLEJSY

2. Účel

Cieľom navrhovanej činnosti je modernizácia technickej vybavenosti a zmena priestorového usporiadania horských dopravných zariadení v lyžiarskom stredisku Relax Center Plejsy v Krompachoch za účelom zvýšenia štandardu a kvality poskytovaných služieb. Predmetom navrhovanej činnosti je výstavba sedačkovej lanovej dráhy s kapacitou 2400 – 3000 osôb za hodinu, ktorá nahradí existujúcu dvojsedačkovú lanovú dráhu a minimálne jeden lyžiarsky vlek. Zámer navrhuje dve alternatívy, ktoré sa líšia trasovaním novej lanovky.

3. Užívateľ

SKI Plejsy a.s. Košice

4. Charakter navrhovanej činnosti

V zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov je realizácia akcie navrhovaná ako nová činnosť.

V zmysle prílohy č. 8 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov je navrhovaná činnosť zaradená v kapitole č. 14. *Účelové objekty pre šport, rekreáciu a cestovný ruch* v položke č. 4. *Zjazdové trate, bežecké trate, lyžiarske vleky, skokanské mostíky, lanovky a ostatné zariadenia* v časti B – zisťovacie konanie.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa celková prepravná kapacita v stredisku Relax Center Plejsy zvýši max. o 18%, pričom sa zníži celková dĺžka a počet dopravných zariadení, takže navrhovaná činnosť nie je posudzovaná ako zmena, v dôsledku ktorej sa rozsah činnosti zvýši o viac ako 25% v zmysle § 18 ods. 2 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Realizácia navrhovanej činnosti je umiestnená v Košickom kraji, okrese Krompachy, v katastrálnom území Krompachy.

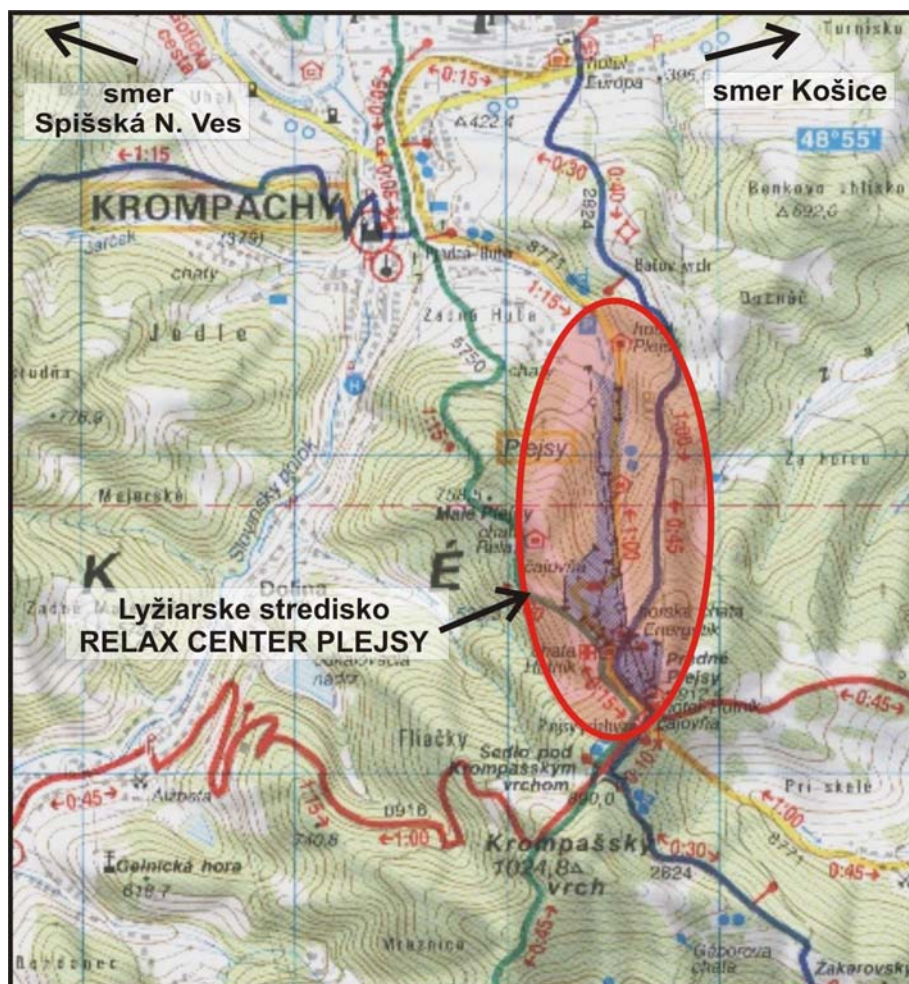
Navrhovaná činnosť vo variante 1 je situovaná na pozemkoch parc. č. 3169/1/1, 3169/1/2, 3170, 32101, 3526/10, 3204/3, 3167/1, 3210/1, 3215/1, 1662, 1661, 1657, 1656, 1654, 1891, 1897/12, 1904, 1905, 1908, 1909.

Variant 2 navrhovanej činnosti je umiestnený na pozemkoch parc. č. 1891, 1905, 1908, 3170, 3204/2, 3220/2, 3526/9, 3526/10, 3169/1, 3169/16, 1656, 1657, 1661, 1680, 1681, 1682.

Navrhovaná činnosť je situovaná v existujúcom lyžiarskom areáli Relax Center Plejsy, ktoré sa nachádza cca 2 km juhovýchodne od mesta Krompachy. Lyžiarsky areál je situovaný na severných svahoch Krompašského vrchu (1024,8 m n. m.) v pohorí Hnileckých vrchov, ktoré tvoria najsevernejšiu časť Volovských vrchov v Slovenskom rudohorí.

Navrhovaná sedačková lanovka bude umiestnená v prípade variantu 1 východne od existujúcej lanovky, sčasti na zjazdovej trati, sčasti v prieseku lesa. Variant 2 uvažuje s trasou totožnou s trasou súčasnej lanovky. Umiestnenie trasy lanovky podľa jednotlivých variantov je znázornené na celkovej situácii v prílohách.

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti v mierke 1 : 50 000

7. Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Realizácia výstavby sa predpokladá v období 6 - 9 mesiacov. Predpokladaný termín začatia skúšobnej prevádzky v dĺžke 1 roka je december 2008, prevádzka sa predpokladá sezónna v zimnom období (december – marec).

8. Stručný opis technického a technologického riešenia

Navrhovaná činnosť predstavuje výmenu lanovej dráhy v lyžiarskom stredisku Relax Center Plešný štít. Súčasťou je aj redukcia počtu lyžiarskych vlekov.

V súčasnosti sú v stredisku v prevádzke nasledovné osobné horské dopravné zariadenia:

- dvojsedačková lanovka, dĺžka 1.868 m, kapacita 1.000 os/hod
- lyžiarsky vlek Tatrapoma H130, dĺžka 550 m, kapacita 900 os/hod

- lyžiarsky vlek Doppelmayr, dĺžka 350 m, kapacita 650 os/hod
- lyžiarsky vlek Tatrapoma H210, dĺžka 1.380 m, kapacita 900 os/hod
- lyžiarsky vlek Tatrapoma H60, dĺžka 650 m, kapacita 750 os/hod
- lyžiarsky vlek Tatrapoma F12, dĺžka 450 m, kapacita 770 os/hod
- lyžiarsky vlek Tatrapoma F10, dĺžka 250 m, kapacita 700 os/hod
- detský vlek Tatrapoma S1, dĺžka 200 m, kapacita 300 os/hod
- detský vlek Tatrapoma S2, dĺžka 250 m, kapacita 300 os/hod

Celková kapacita súčasných zariadení predstavuje 6.270 os/hod a celková dĺžka dosahuje 5.948 m.

Zámer navrhuje výstavbu novej sedačkovej lanovej dráhy a demontáž dvojsedačkovej lanovky a lyžiarskeho vleku Tatrapoma H210, prípadne aj vlekov H60 a F10. Súčasná kapacita zariadení sa zníži o 1.900 os/hod (kapacita dvojsedačky a vleku H210) resp. o 3.350 os/hod (kapacita dvojsedačky a 3 vlekov) a zvýši o kapacitu novej sedačkovej lanovky max. 3.000 os/hod. Celková kapacita po realizácii zámeru bude max. 7.370 os/hod, v prípade demontáže 3 vlekov max. 5.920 os/hod

Ako nové horské dopravné zariadenie sa navrhuje sedačková jednolanová lanová dráha obežného typu s nekrytými neodpojitelnými sedačkami, ktorá môže byť riešená ako štvorsedačková s max. kapacitou 2.400 os/hod. alebo šesťsedačková s max. kapacitou 3.000 os/hod. V oboch prípadoch ide o rovnaké nosné zariadenie so šírkou trate 15 m, ktoré umožňuje použitie štvormiestnych alebo šesťmiestnych sedačiek. Energetická náročnosť strojného zariadenia lanovky predstavuje 556,0 MWh ročne, realizácia navrhovanej činnosti predpokladá inštaláciu nového transformátora (500 V), ktorý bude slúžiť len pre potreby pohonu lanovky.

Súčasťou navrhovanej činnosti je demontáž celého zariadenia existujúcej dvojsedačky. Vzhľadom na zvýšenú kapacitu novej lanovky sa navrhuje aj demontáž lyžiarskeho vleku LV H210, ktorý je situovaný na okraji lesa, prípadne bude možné demontovať aj lyžiarske vleky: LV F10 situovaný najvýchodnejšie v hornej časti strediska a LV H60 umiestnený v hornej časti západne od lanovky. V dôsledku demontáže týchto zariadení by sa výrazne znížil počet bariér a zastavanosť plochy zjazdovky dopravnými zariadeniami pri zachovaní prepravnej kapacity, čo bude mať značný dopad na bezpečnosť aj komfort lyžovania.

Výstavba lanovky je navrhovaná v dvoch realizačných variantoch, ktoré sa líšia trasovaním a dĺžkou zariadenia.

Variant č. 1

Variant č. 1 navrhuje realizáciu sedačkovej lanovky v dĺžke 1.945 m s prevýšením 411 m. Je trasovaná východne od existujúcej sedačkovej lanovky. Spodná časť prechádza zjazdovou traťou, stredná priesekom lesa a horná opäť zjazdovou traťou. Údolná stanica je navrhnutá v nástupnom areáli strediska cca 40 m severovýchodne od údolnej stanice existujúcej lanovky, výstupná stanica je situovaná cca 120 m juhovýchodne od hornej stanice súčasnej lanovky. Výstavba lanovky bude spojená s terénnymi úpravami v medziach nutných odkopov a násypov pre osadenie údolnej a vrcholovej stanice vzhľadom na lokálnu konfiguráciu terénu. Tento variant si vyžiada predĺženie elektrickej prípojky o 50 m.

Variant č. 2

Druhý variant navrhuje realizáciu sedačkovej lanovky v dĺžke 1.825 m s prevýšením 385 m. Trasa zariadenia je zvolená v trase existujúcej lanovky, po zjazdovej trati s umiestnením nástupnej a výstupnej stanice na mieste existujúcich. Výstavba si vyžiada menší rozsah terénnych úprav vzhľadom k tomu, že stanice budú využívať priestor súčasných staníc po ich asanácii.

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Navrhovaná činnosť je situovaná v existujúcom stredisku zimných športov Relax Center Plejsy v Krompachoch. Ide o najvýznamnejšie lyžiarske stredisko na území Košického kraja, ktoré je vybavené slalomovými traťami homologizovanými Medzinárodnou lyžiarskou federáciou, bolo dejiskom viacerých svetových pohárov a je oficiálnym strediskom olympijskej prípravy slovenskej reprezentácie. Stredisko je vybavené jednou lanovou dráhou (dvojsedačka), ktorá už v súčasných podmienkach nezodpovedá štandardu z hľadiska kapacity ani najnovších trendov horských dopravných zariadení. Trasa lanovky je vedená priamo zjazdovou traťou, pričom v hornej časti strediska zjazdovku križuje aj niekoľko lyžiarskych vlekov, čo nie je z hľadiska komfortu a predovšetkým bezpečnosti lyžovania, ale ani z hľadiska vizuálneho pôsobenia vyhovujúce riešenie.

Navrhovaná činnosť predpokladá výstavbu novej lanovky, ktorá bude riešiť uvedené skutočnosti. Pôjde o modernejší typ vyššej kapacity a štandardu, ktorý umožní odstránenie kolíznych zariadení na lyžiarskom svahu pri súčasnom zachovaní prípadne aj zvýšení prepravnej kapacity, čím sa zníži nadmerná zastavanosť zjazdovej trate technickými zariadeniami s očakávaným zvýšením bezpečnosti lyžiarov.

Realizácia zámeru predpokladá zvýšenie štandardu a kvality technického vybavenia a poskytovaných služieb vo významnom lyžiarskom stredisku, čo je v súlade s návrhmi územnoplánovacej dokumentácie.

10. Celkové náklady

Predpokladané celkové náklady realizácie navrhovanej činnosti predstavujú cca 130 mil. SK.

11. Dotknutá obec

Mesto Krompachy

12. Dotknutý samosprávny kraj

Košický samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány

Obvodný úrad životného prostredia Spišská Nová Ves
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Spišská Nová Ves
Obvodný úrad, Odbor krízového riadenia, Spišská Nová Ves
Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Spišská Nová Ves
Obvodný pozemkový úrad Spišská Nová Ves
Obvodný lesný úrad Spišská Nová Ves

14. Povoľujúci orgán

Mesto Krompachy
Úrad pre reguláciu železničnej dopravy Bratislava

15. Rezortný orgán

Ministerstvo školstva Slovenskej republiky

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

- územné rozhodnutie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov
- povolenie stavby podľa zákona NR SR č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti sa vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice nepredpokladajú.

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

1. Charakteristika prírodného prostredia

1.1. Vymedzenie územia

Geograficky je navrhovaná činnosť situovaná v oblasti Slovenského Rudohoria, v pohorí Volovských vrchov, v jej severnej časti (orografická jednotka Hnilecké vrchy). Riešené územie relevantné pre posúdenie prírodných pomerov predstavuje severné svahy kóty Krompašský vrch (1024,8 m n. m.) s prihliadnutím na celkový ráz širšieho územia Hnileckých vrchov.

1.2. Geologické pomery

V rámci regionálneho geologického členenia Slovenska (Vass, 1988) patrí dotknuté územie do oblasti Gemerského pásma. Severná časť je zaradená do podoblasti 6C Galmus, južná časť je súčasťou podoblasti 6A Spišsko-gemerské Rudohorie.

Z geologického hľadiska má riešené územie zložitú stavbu. Je súčasťou gemerského pásma, ktoré tvorí najjužnejšiu tektonickú jednotku Západných Karpát a je označované ako vnútorné Karpaty. Na geologickej stavbe sa podieľajú komplexy staršieho mezozoika (gemerikum) až po mezozoikum vnútorných Karpát. Južnú časť dotknutého územia budujú epimetamorfity sedimentárno-vulkanogénneho pôvodu. Staršie paleozoikum gemerika je zastúpené metapieskovcami a fylitmi, metamorfovanými spilitovo-keratofýrovými vulkanitmi, fylitmi, zriedkavo karbonátmi a metabazaltami stredného až vrchného devónu. Mladšie paleozoikum vnútorných Karpát vystupuje súvrstviami zlepcov, pieskovcov, pestrých ílovitých bridlíc a vulkanitov permského veku. V severnej časti územia vystupuje aj presunuté mezozoikum Galmusu zastúpené pieskovcami, ílovitými a vápnitými bridlicami a vápencami z obdobia skýtu.

Z hľadiska neotektonickej stavby tvorí riešené územie pozitívna jednotka Západných Karpát s veľkým zdvihom, bez zistených a predpokladaných zlomov v priamo dotknutom priestore.

Z hľadiska inžiniersko-geologickej rajonizácie patrí riešené územie do rajónu predkvartérnych hornín. Severná časť je súčasťou rajónu spevnených sedimentov vcelku, južná časť zasahuje do rajónu nízkometamorfovaných hornín.

1.3. Geomorfologické pomery

V zmysle geomorfologického členenia Slovenska patrí predmetné územie do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorné západné Karpaty. V rámci oblasti Slovenské Rudohorie sa nachádza v celku Volovské vrchy a podcelku Hnilecké vrchy, v jeho severnej časti.

Geomorfologické pomery dotknutého územia masívu Krompašského vrchu charakterizujú dva základné typy eróznno-denudačného reliéfu: vrchovinový reliéf v nižších častiach územia, ktorý prechádza smerom do vyšších polôh do hornatinového reliéfu. Vertikálnu a horizontálnu členitosť v dotknutej časti Hnileckých vrchov charakterizuje silne členitá nižšia hornatina, v najnižších polohách veľmi silne členitá vrchovina. Z morfoštruktúrneho hľadiska charakterizuje riešené územie semimasívny mierne vyklenutý blok rudohorskej morfoštruktúry.

V oblasti Spiša sa vyskytujú aj antropogénne formy reliéfu v podobe konvexných a konkávných banských foriem. Ide o najmä o haldy, odkaliská a plochy poklesov v dôsledku hlbinej ťažby. V riešenom území sú evidované v oblasti Sloviniek a Rudňan.

Zámer je situovaný na južnom hlavnom hrebeni Hnileckých vrchov, ktorý je oddelený od severnej časti Galmusu výrazným údolím Slovinského potoka. Reliéf hrebeňa je hladko modelovaný, rozčlenený pomerne hustou sieťou dolín, bočné rássochy sú málo výrazné. Hrebeň má tvar oblúka približne západo-východného smeru. Dosahuje nadmorské výšky nad 1000 m s najvyšším bodom Bukovec (1226,7 m n. m.). Lyžiarsky areál Plejsy sa nachádza v najsevernejšej časti hrebeňa, ktorý sa vyznačuje značnou výškovou členitosťou. Areál je v nadmorskej výške 470 – 912 m n. m. Zjazdové trate sú situované na severných svahoch kóty Predné Plejsy (912,4 m n. m.) a z neho vybiehajúcej rássochy Malých Plejsov (758,5 m n. m.). Najdlhšia zjazdová trať a sedačková lanovka sú trasované z hrebeňa do údolia. Orientácia terénu je severná až severovýchodná.

1.4. Klimatické pomery

Riešené územie v okolí Krompách patrí prevažne do mierne teplej klimatickej oblasti, smerom do vyšších polôh pohoria zasahuje do chladnej oblasti. V rámci mierne teplej oblasti patrí územie do dolinového/kotlinového okrsku mierne teplého, mierne vlhkého, so studenou zimou, ktorý charakterizuje júlový priemer teplôt nad 16 °C, januárový priemer teplôt nad -3 °C, a počet letných dní do 50. V rámci chladnej oblasti spadá územie do mierne chladného okrsku s júlovým priemerom teplôt 12 – 16 °C.

Klímu v údolných polohách charakterizuje priemerná ročná teplota vzduchu 6 až 8 °C, priemerná teplota vzduchu v januári -3 až -5 °C a priemerná júlová teplota 16 – 18 °C. Vo vyšších nadmorských výškach pohoria sa priemerná ročná teplota pohybuje od 2 do 6 °C, januárový priemer teplôt -5 až -6 °C a júlový priemer teplôt 12 – 16 °C. Najchladnejším mesiacom roka je január, najteplejším júl.

Ročné úhrny zrážok v údolných polohách dosahujú priemerne 600 – 700 mm, v januári je priemerný úhrn zrážok 20 – 30 mm, v júli 80 – 100 mm. Smerom do vyšších polôh zrážok pribúda, priemerný ročný úhrn na svahoch Hnileckých vrchov predstavuje 700 – 800 mm. V ročnom chode najviac zrážok pripadá na mesiac jún, najmenej na január a február. Počet dní so snehovou pokrývkou je 80 – 100, najvyššia snehová pokrývka je spravidla viazaná na február.

Podľa údajov najbližšej meteorologickej stanice Spišské Vlachy prevláda v širšom území severné a severozápadné prúdenie s priemernou rýchlosťou 2 – 4 m/s, počet dní s bezvetrím je vysoký (51). Prúdenie vzduchu v priamo riešenom území je ovplyvnené členitosťou a morfológiou terénu, tvarom a priebehom dolín a horských hrebeňov.

Údolné polohy v okolí Krompách patria medzi silne inverzné polohy, s vysokým priemerným počtom dní s hmlou do roka (60 – 85).

1.5. Hydrologické a hydrogeologické pomery

Územie je súčasťou Stredohorskej oblasti so snehovo-daždovým typom režimu odtoku, pre ktorý je charakteristické maximum priemerného mesačného prietoku v apríli, minimum v období január – február a september - október, vysoká vodnosť v období marec - máj a mierne výrazné sekundárne zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy. Akumulácia vôd prebieha v období november – február.

Dotknuté územie patrí do hlavného povodia Hornádu. V rámci neho sa riešené územie nachádza v základnom povodí Hornádu (hydrologické číslo 4-32-01), pričom horským

hrebeňom Hnileckých vrchov prebieha rozvodie so základným povodím toku Hnilec (hydrologické číslo 4-32-02). Kostru riečnej siete širšieho územia tvorí rieka Hornád a jej väčšie prítoky. Riešené územie Hnileckých vrchov na severných a severozápadných svahoch Krompaškého vrchu odvodňuje 17 km dlhý tok Slovinského potoka, ktorý pramení na severných svahoch pohoria pod kótou Bukovec (1127 m n. m.) a vlieva sa do Hornádu v Krompachoch a jeho pomerne krátke pravostranné prítoky. Vlastnú lokalitu Plejsy odvodňuje bezmenný pravostranný prítok Slovinského potoka (č. 4-32-01-106), ktorý ústi v Krompachoch. Povodie Hornádu charakterizujú z hydrologického hľadiska prevaha zrážok nad odtokom s odtokovým súčiniteľom 0,3. Výpar približne dvakrát prevyšuje odtok.

V riešenom území sa nenachádzajú prirodzené vodné plochy. V širšom území k významným umelým plochám patrí VN Ružín, v území sa nachádzajú viaceré menšie umelé nádrže na vodných tokoch a plochy odkalísk z ťažby rúd (Rudňany, Slovinky).

Dotknuté územie je súčasťou hydrogeologického regiónu: Paleozoikum slovenského rudohoria v povodí Hornádu. Pre hydrogeologické štruktúry je určujúci typ puklinovej priepustnosti. Z hľadiska litológie sú najvýznamnejším hydrogeologickým kolektorom metamorfity, pre ktoré je charakteristická kvantitatívne nízka prietočnosť a hydrogeologická produktivita. Zásoby podzemných vôd viazané na paleozoické horniny sú nízke so slabým zvodnením kryštallických bridlíc. Pramene sú prevažne puklinové a suťové s malou výdatnosťou. Svahy Krompaškého vrchu sú pramennou oblasťou prítokov Slovinského potoka aj Hnilca, nie sú tu však evidované významnejšie pramene a podzemné zdroje. Zdroje podzemných vôd využívané pre účely zásobovania pitnou vodou s vyhláseným PHO 2. stupňa sa nachádzajú na východných svahoch v povodí Hnilca. Prírodné liečivé zdroje v riešenom území nie sú evidované.

V riešenom území nie je vyhlásená chránená vodohospodárska oblasť. Ako vodárenské toky s povodím sú vyhlásené v povodí Hornádu horné úseky tokov Slovinský potok a Poráčsky potok a v povodí Hnilca Žakarovský potok.

Z hľadiska geotermálnej energie patrí územie k málo perspektívnym oblastiam. V riešenom území Hnileckých vrchov nie sú evidované geotermálne zdroje.

Priestor lyžiarskeho areálu je odvodňovaný bezmenným pravostranným prítokom Slovinského potoka, ktorý má pramennú oblasť na severných svahoch Plejsov. Priamo na zjazdovke, v jej hornej časti sa vyskytujú menšie vývery a výmoky podzemných vôd, ktoré dotujú uvedený tok. Režim povrchových vôd v priestore zjazdovky je zmenený, vody sú zvedené do rigolov a odvodňovacieho systému. V úseku pod hotelom Plejsy je zachované pôvodné koryto toku a jeho prírodný charakter.

1.6. Pôdne pomery

V súvislosti s geologickým podložím v riešenom území Hnileckých vrchov prevládajú pôdy vytvorené na metamorfovaných horninách. Prevládajúcim pôdnym typom sú kyslé až výrazne kyslé (oligobázické) kambizeme. Plošne prevládajú kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre; zo zvetralých kyslých až neutrálnych hornín. V hrebeňovej časti pohoria vrátane dotknutého územia Krompaškého vrchu sa uplatňujú kambizeme podzolové, sprievodné podzoly kambizemné a rankre; zo zvetralín kyslých hornín.

V širšom území je charakteristický výskyt kontaminovaných pôd viazaný na lokality ťažby, úpravy a spracovania rúd. Ide o kultizeme kambizemné kontaminované magnezitovým prachom a inými exhalátmi.

Pre pôdy v tomto území je charakteristická stredná až veľká retenčná schopnosť a stredná priepustnosť. Pôdna reakcia je rôzna, vo vyšších polohách Slovenského rudohoria na metamorfitech prevláda silno kyslá až extrémne kyslá reakcia, smerom do údolia Hornádu pribúda alkalita. Pôdy majú vlhký režim, v najnižších polohách alúvia mierne vlhký. Pôdy majú nízky obsah humusu.

Z hľadiska zrnitosti prevládajú v riešenom území piesčito – hlinité pôdy, v oblasti Slovinského potoka hlinité pôdy neskeletnaté až stredne kamenité pôdy, vo vyšších polohách stredne kamenité. V priamo dotknutom priestore lyžiarskeho areálu je v lesných porastoch charakteristický výskyt plytkých, silne skeletnatých pôd so značnou povrchovou kamenitosťou až balvanovitou.

Riešené územie patrí do pôdno-ekologického regiónu Slovenské rudohorie v rámci oblasti Karpát, podoblasti Nižšie pohoria, pre ktorý je charakteristický nízky poľnohospodársky potenciál. Z hľadiska bonity sú v riešenom území zastúpené málo produkčné pôdy s prevažne nízkou, menej strednou bonitou.

1.7. Biotopy a rastlinstvo

Podľa fyto geografického členenia (Futák 1980) sa dotknuté územie nachádza v oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obode predkarpatskej flóry vysokých (*Praecarpaticum*), okres Slovenské rudohorie. V rámci fyto geograficko-vegetačného členenia (Plesník 2002) patrí predmetné územie do bukovej zóny, kryštálicko-druhohornej oblasti, okresu Volovské vrchy.

Z hľadiska potenciálnej prirodzenej vegetácie sú pre riešené územie charakteristické bukové a bukovo-jedľové lesy (*Dentario glandulosae-Fagetum*); vo vyšších polohách pohoria bukové lesy v horských polohách (*Luzulo-Fagenion*); v alúviu Hornádu a Slovinského potoka jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov (*Alnetum glutinosae*, *Aegopodio-Alnetum glutinosae*, *Salicion Triandrae*, *Salicion eleagni*).

Pôvodný prirodzený les sa v priamo dotknutom území nezachoval; bol premenený na sekundárne lesy, v niektorých častiach pohoria na poľnohospodársku pôdu. Hrebeň a svahy Plejsov boli v minulosti odlesnené za účelom vybudovania zjazdových tratí. Hlavný hrebeň Hnileckých vrchov je s výnimkou enkláv podhorských a horských lúk takmer súvisle zalesnený. Prevažujú listnaté a zmiešané lesné porasty. Z hľadiska vertikálnej členitosti patrí pohorie Hnileckých vrchov prevažne do bukového (4. stupeň) a jedľovo-bukového lesného vegetačného stupňa (5. stupeň); v najvyšších hrebeňových polohách zasahuje aj smrekovo-bukovo-jedľový stupeň (6. stupeň). V dotknutej severnej časti Hnileckých vrchov sú charakteristické lesné typy živného radu B, prevažuje skupina lesných typov typická bučina (*Fagetum typicum*) a jedľová bučina (*Abieto-Fagetum*). V alúviách väčších tokov sa zachovali fragmenty azonálnych lesných porastov podhorských a horských jelšín.

Z nelesných biotopov prevažujú biotopy sekundárnych lúk a pasienkov, ktoré vznikli odlesnením v minulosti. Sústredené sú najmä v údoliach tokov, ale miestami sa vyskytujú aj na svahoch a hrebeni pohoria. Ich charakter a floristický a fytocenologický význam je rôzny v závislosti od nadmorskej výšky, podmienok stanovišťa a najmä spôsobu hospodárenia.

Vegetačný kryt riešeného územia lyžiarskeho areálu tvorí sekundárny trávny porast s menšími plochami lesa v hornej časti. Okolie tvoria lesné porasty. Z hľadiska vertikálnej členitosti patrí územie dotknuté výstavbou lanovky do štvrtého až piateho lesného vegetačného stupňa (bukový až jedľovo-bukový stupeň). Stanovištným podmienkam v nižšej časti dotknutého územia zodpovedá lesný typ kamenitej typickej bučiny, v

najvyšších polohách typ kamenitej jedľovej bučiny. Reálny vegetačný kryt tvoria sekundárne prevažne zmiešané a listnaté lesy vo veku 25 až 40 rokov a menšie plochy starších cca 80 ročných ihličnatých porastov. V drevinovom zložení zmiešaných porastov sú zastúpené breza (*Betula* sp.), buk lesný (*Fagus sylvatica*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), smrek obyčajný (*Picea abies*), jedľa biela (*Abies alba*), smrekovec opadavý (*Larix decidua*), v prímеси aj jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), topoľ osikový (*Populus tremula*), vŕba (*Salix* sp.). Ihličnaté porasty tvorí prevažne smrek obyčajný (*Picea abies*) a jedľa biela (*Abies alba*), v prímеси borovica lesná (*Pinus sylvestris*), breza bradavičnatá (*Betula verrucosa*), buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*).

V redších častiach porastov je vyvinutá krovinná etáž, v ktorej dominuje lieska obyčajná (*Corylus avellana*), a pomerne chudobná bylinná etáž. V podraсте sa vyskytujú bežné lesné druhy: marinka voňavá (*Asperula odorata*), kyslička obyčajná (*Oxalis acetosella*), kostrava lesná (*Festuca silvatica*), papraď samčia (*Dryopteris filix-mas*), pakost smradľavý (*Geranium robertianum*), hluchavka žltá (*Lamium luteum*), smľz trstovníkovitý (*Calamagrostis arundinacea*), chlpaňa belasá (*Luzula nemorosa*), chlpaňa žltkastá (*Luzula flavesceus*), srnovník purpurový (*Prenanthes purpurea*), papraď ostnatá (*Dryopteris spinulosa*), marinka voňavá (*Galium odoratum*) a i.

Podobný charakter ako dotknuté lesné porasty majú aj porasty mimolesnej vegetácie v závere hrebienka, ktorý prekonáva spodná časť trasy existujúcej lanovky a línia účelovej cesty. Ide o mladý náletový porast nezahrnutý do lesného fondu, v ktorom dominuje breza.

Nelesné spoločenstvá v priestore lyžiarskeho areálu tvoria sekundárne lúčne porasty, ktoré sú využívané ako zjazdové trate. Porasty sú kosené, bez pastvy. Niektoré plochy majú znaky intenzívneho utláčania a zošľapávania v dôsledku technickej úpravy zjazdoviek v zimnom období a intenzívneho pohybu v okolí rekreačných zariadení. V hornej časti zjazdoviek sa vyskytujú lokálne výmoky prameňov, ktoré ovplyvňujú zloženie fytocenóz v daných miestach. Ide o plochy veľkosti niekoľko m² až niekoľko desiatok m².

V druhovom zložení trávnych porastov sú charakteristické bežné lúčne druhy ako kostrava červená (*Festuca rubra*), psinček tenučný (*Agrostis tenuis*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*), myší chvost obyčajný (*Achillea millefolium*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), iskerník prudký (*Ranunculus acer*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), trojštet žltkastý (*Trisetum flavesceus*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), alchemilka obyčajná (*Alchemilla vulgaris*), sedmokráska obyčajná (*Bellis perennis*), kozobrada východná (*Tragopogon orientalis*), prvosienka jarná (*Primula veris*), kukučka lúčna (*Lychnis flos-cuculi*), králik biely (*Chrysanthemum leucanthemum*), púpava lekárska (*Taraxacum officinale*), nátržník zlatý (*Potentilla aurea*), štiav lúčny (*Acetosa pratensis*), nevädzovec frigický (*Jacea phrygia*). Na utláčaných a zošľapávaných miestach sú typické lipnica ročná (*Poa annua*), stavikrv vtáčí (*Polygonum aviculare*), skorocel väčší (*Plantago major*), mätonoh trváci (*Lolium perenne*). V okolí výverov a priesakov sa uplatňuje deväťsil (*Petasites* sp.), záružlie močiarné (*Caltha palustris*), žerušnica horká (*Cardamine amara*), škripina lesná (*Scirpus sylvatica*).

Lesné a nelesné biotopy zastúpené v priestore priamo dotknutom navrhovanou činnosťou nemajú charakter biotopov národného a európskeho významu ani charakter biotopov významných druhov rastlín v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 492/2006 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Výskyt chránených, vzácných a ohrozených druhov rastlín nebol v čase vykonaných terénnych prieskumov (apríl) v tomto priestore

zistený. Vzhľadom na charakter lokality, spôsob hospodárenia a intenzitu antropických vplyvov je aj ich potenciálny výskyt na lokalite málo pravdepodobný.

1.8. Živočíšstvo

V rámci členenia Slovenska na živočíšne regióny (Čepelák 1980) dotknuté územie patrí do provincie Karpaty, oblasti Západné Karpaty, vnútorného obvodu, centrálneho okrsku a rudohorského podokrsku. Podľa zoogeografického členenia pre terestrický biocyklus Slovenska (Jedlička, Kalivodová 2002) je dotknuté územie súčasťou podkarpatského úseku v rámci provincie listnatých lesov; z hľadiska limnického biocyklu (Hensel, Krno 2002) patrí do slanskej časti potiského okresu pontokaspickej provincie.

Živočíšstvo v širšom dotknutom území je viazané na viaceré druhy biotopov. Zastúpené sú predovšetkým lesné zoocenózy, spoločenstvá polí a lúk viazané na trvalé trávne porasty a oráčiny, spoločenstvá vôd viazané na vodné toky, spoločenstvá krovín, medzí a ekotónov a synantropné zoocenózy ľudských sídiel.

Vlastná lokalita navrhovanej činnosti predstavuje z hľadiska živočíšstva biotop zmiešaného lesa susediaci s nelesným trávnatým biotopom na zjazdových tratiach. V priestore sa nachádzajú v menšej miere aj biotopy vodných tokov a pramenísk aj urbanizované plochy. Tým je daný trvalý výskyt druhov typických pre pasienkové a lúčne zoocenózy aj trvalý výskyt lesných druhov a druhov viazaných na okraje lesa, v menšej miere živočíšstvo vodných tokov a synantropné spoločenstvá. Živočíšstvo lyžiarskeho areálu a jeho bezprostredného okolia je ovplyvnené prítomnosťou ľudských aktivít, čo sa prejavuje absenciou citlivejších druhov.

V území Hnileckých vrchov sú zastúpené všetky skupiny živočíchov. Z hľadiska výškového členenia má fauna riešeného územia prevažne podhorský charakter, pričom do hrebeňovej časti zasahuje horský stupeň, do najnižších polôh aj kolínny.

Zástupcovia rýb sú viazaní na väčšie toky, predovšetkým Hornád, Hnilec a väčšie prítoky. Zastúpené sú najmä pstruh potočný (*Salmo trutta* morpha *fario*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), jalec maloústý (*Leuciscus leuciscus*), mrena škvrnitá (*Barbus petenyi*), podustva severná (*Chondrostoma nasus*), plotica (*Rutilus* sp.) a iná, ako aj významný druh hlavátka podunajská (*Hucho hucho*). Z nepôvodných druhov sa vyskytuje pstruh dúhový (*Oncorhynchus mykiss*). Hornád a Slovinský potok sú z hľadiska výskytu pôvodnej ichtyofauny ovplyvnené odbermi vody, vypúšťaním znečistenia aj migračnými bariérami na toku. V priamo dotknutom území Plejsov sa ichtyologicky významné toky nenachádzajú.

Obojživelníky sú zastúpené viacerými druhmi viazanými na vlhké biotopy pramenísk, okolie vodných tokov, periodické vody aj na lesné biotopy. Hojne zastúpené sú salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*). V priamo riešenom území lyžiarskeho strediska neboli zistené vhodné lokality významné z hľadiska rozmnožovania, zimovania alebo sezónneho ťahu obojživelníkov.

Typickými zástupcami plazov submontánneho pásma je jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), užovka obojková (*Natrix natrix*), pre vyššie polohy montánneho stupňa je charakteristická vretenica severná (*Vipera berus*). Výskyt plazov v priestore lyžiarskeho areálu a okolitých lesných porastoch nebol počas terénnych obhliadok zaznamenaný, ich prechodný aj trvalý výskyt je však pravdepodobný.

Skupina vtákov predstavuje veľmi početné a druhovo bohaté zastúpenie v širšom území vrátane vzácných a ohrozených druhov, čo viedlo k návrhu na vyhlásenie chráneného vtáčieho územia (CHVU) Volovské vrchy, ktoré zahŕňa aj väčšiu časť Hnileckých vrchov. Severné svahy Krompašského vrchu vrátane dotknutého lyžiarskeho areálu sa nachádzajú mimo navrhovaného vtáčieho územia. K významným druhom hniezdiacim v lesných ekosystémoch širšieho územia patria orol skalný (*Aquila chrysaetos*), orol kriklavý (*Aquila pomarina*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), výr skalný (*Bubo bubo*), bocian čierny (*Ciconia nigra*). Vhodné biotopy v širšom území vzácné obývajú populácie lesných kurovitých vtákov tetra hlučáňa (*Tetrao urogallus*), tetra hoľniaka (*Tetrao tetrix*) a jariabka hôrneho (*Bonasa bonasia*). Vyskytujú sa viaceré druhy d'atľov, napr. d'ateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*) a d'ateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), žlna sivá (*Picus canus*), krutihlav hnedý (*Jynx torquilla*). Zo spevavcov sú zastúpené škovránik stromový (*Lullula arborea*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*), muchárik bieločrý (*Ficedula albicollis*), žltouchvost lesný (*Phoenicurus phoenicurus*), drozd kolohrivý (*Turdus torquatus*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), orešnica perlavá (*Nucifraga caryocatactes*).

Popri vodných tokoch sa vyskytuje trasochvost horský (*Motacilla cinerea*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), svrčiak riečny (*Locustella fluviatilis*), na pasienkoch škovránok poľný (*Alauda arvensis*), pŕhlaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*), cibik chochlatý (*Vanellus vanellus*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*).

V lesných biotopoch nadväzujúcich na lyžiarsky areál je pravdepodobný najmä výskyt menej citlivých a hojne rozšírených lesných druhov ako sú jastrab lesný (*Accipiter gentilis*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), myšiak lesný (*Buteo buteo*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), krkavec čierny (*Corvus corax*), bežne rozšírených druhov z rodu *Parus*, *Phylloscopus*, *Dendrocopos*, *Sylvia*, *Turdus*; druhov *Troglodytes troglodytes*, *Prunella modularis*, *Pyrhulla pyrhulla*, *Anthus trivialis*, *Cuculus canorus*, *Pica pica*, *Columba palumbus*, *Carduelis carduelis* a ďalších. I keď vlastný lyžiarsky areál po hrebeň Malých Plejsov bol vyňatý z návrhu CHVU, v starších listnatých a zmiešaných lesoch v okolí zjazdovky, najmä v priestore odťažitom od priamych rušivých dopadov rekreačnej urbanizácie a športových aktivít majú vhodné biotopy aj niektoré druhy relevantné pre návrh CHVU (malé sovy, d'atle). Priestor je súčasťou lovného teritória dravcov vrátane významnejších druhov, ktoré hniezdia v širšom území Volovských vrchov (napr. orol skalný). V blízkosti rekreačných zariadení sa vyskytujú aj synantropné a hemisynantropné druhy viazané na urbanizované prostredie.

Trvalý výskyt cicavcov sa sústreďuje predovšetkým v lesných biotopoch. V širšom území pohoria sa vyskytujú veľké šelmy – medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*), vzácné rys ostrovid (*Lynx lynx*). Z ďalších cicavcov sú zastúpené lesné druhy jazvec lesný (*Meles meles*), kuny (*Martes martes*, *Martes foina*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), jeleň európsky (*Cervus elaphus*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), sviňa divá (*Sus scrofa*). Na pasienkoch je z hlodavcov zastúpený zajac poľný (*Lepus europaeus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), v lesoch typické druhy veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), jež bledý (*Erinaceus concolor*), plch lieskový (*Muscardinus avellanarius*), plch lesný (*Dryomys nitedula*) alebo plch sivý (*Glis glis*), na zamokrených stanovištiach dulovnice (*Neomys fodiens*, *Neomys anomalus*). Lesné biotopy obývajú niektoré druhy netopierov napríklad netopier obyčajný (*Myotis myotis*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*). Podhorské úseky väčších tokov obýva vydra riečna (*Lutra lutra*).

Na lokalite navrhovanej činnosti – v hornej časti lyžiarskeho areálu boli zistené pobytové znaky raticovej zveri, iné znaky ani priame pozorovania cicavcov neboli v čase obhliadok zaznamenané. Trvalý výskyt bežných a hojne rozšírených druhov cicavcov je vysoko pravdepodobný v okolitých lesných ekosystémoch, prechodne aj v priestore zjazdoviek. Prechodný výskyt nemožno vylúčiť ojedinele ani v prípade veľkých šeliem, ťažisko ich biotopov je však mimo dotknutého územia Plejsov. Vydra riečna sa v priamo riešenom území strediska nevyskytuje, nakoľko tu absentujú väčšie vodné toky so zdrojom obživy, vhodné podmienky má na nižších úsekoch v širšom území.

Podľa vyhlášky MŽP SR č. 492/2006 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, prílohy č. 4, 6 a 32 a podľa Zoznamu ohrozených druhov (Baláž, Marhold, Urban, (eds.), 2001), majú v riešenom území biotopy nasledovné druhy chránených resp. vzácných živočíchov, ktoré sa môžu trvalo alebo prechodne vyskytovať aj v priestore dotknutom navrhovanou činnosťou:

vedecký názov	slovenský názov	Chránený druh	Ohrozenosť
Amphibia	Obojživelníky		
<i>Bombina variegata</i>	kunka žltobruchá	§§	LR:cd
<i>Bufo bufo</i>	ropucha bradavičnatá	§	LR:cd
<i>Rana temporaria</i>	skokan hnedý	§	LR:lc
<i>Salamandra salamandra</i>	salamandra škvrnitá	§	LR:nt
<i>Triturus montandoni</i>	mlok karpatský	§§	VU
Reptilia	Plazy		
<i>Anguis fragilis</i>	slepúch lámavý	§	LR:nt
<i>Lacerta agilis</i>	jašterica bystrá	§§	–
<i>Natrix natrix</i>	užovka obojková	§	LR:lc
<i>Vipera berus</i>	vretenica severná	§	VU
Aves	Vtáky		
<i>Accipiter nisus</i>	jastrab krahulec	§	LR:lc
<i>Aegolius funereus</i>	kuvik kapcavý	§§	NE
<i>Alauda arvensis</i>	škovránok poľný	§	–
<i>Aquila chrysaetos</i>	orol skalný	§§	VU
<i>Aquila pomarina</i>	orol krikľavý	§§	LR:nt
<i>Asio otus</i>	myšiarka ušatá	§	–
<i>Buteo buteo</i>	myšiak lesný	§	LR:lc
<i>Carduelis carduelis</i>	stehlík pestrý	§	–
<i>Carduelis spinus</i>	stehlík čížavý	§	–
<i>Ciconia nigra</i>	bocian čierny	§§	LR:nt
<i>Cinclus cinclus</i>	vodnár potočný	§	LR:lc
<i>Columba palumbus</i>	holub hrivnák	§	–
<i>Corvus corax</i>	krkavec čierny	§	–
<i>Cuculus canorus</i>	kukučka jarabá	§	–
<i>Dendrocopos leucotos</i>	ďateľ bielochrbtý	§§	LR:nt
<i>Dendrocopos major</i>	ďateľ veľký	§	–
<i>Dryocopus martius</i>	ďateľ čierny	§§	–
<i>Erithacus rubecula</i>	slávik červienka	§	–
<i>Falco tinnunculus</i>	sokol myšiar	§	LR:lc
<i>Falco subbuteo</i>	sokol lastovičiar	§	LR:nt
<i>Fringilla coelebs</i>	pinka lesná	§	–

<i>Garrulus glandarius</i>	sojka škriekavá	§	–
<i>Glaucidium passerinum</i>	kuvik vrabčí	§§	NE
<i>Hirundo rustica</i>	lastovička domová	§	–
<i>Motacilla alba</i>	trasochvost biely	§§	–
<i>Nucifraga caryocatactes</i>	orešnica perlovaná	§	–
<i>Parus ater</i>	sýkorka uhliarka	§	–
<i>Parus cristatus</i>	sýkorka chochlatá	§	–
<i>Parus major</i>	sýkorka bielolíca	§	–
<i>Parus montanus</i>	sýkorka čiernohlavá	§	–
<i>Passer domesticus</i>	vrabec domový	§	–
<i>Pica pica</i>	straka čiernozobá	§	–
<i>Picoides tridactylus</i>	ďubník trojprstý	§§	–
<i>Picus canus</i>	žlna sivá	§§	–
<i>Pyrhulla pyrhulla</i>	hýľ lesný	§	–
<i>Regulus regulus</i>	kráľíček zlatohlavý	§	–
<i>Saxicola torquata</i>	pŕhľaviar čiernohlavý	§	–
<i>Streptopelia turtur</i>	hrdlička poľná	§	–
<i>Strix aluco</i>	sova lesná	§	–
<i>Sylvia borin</i>	penica slávikovitá	§	–
<i>Sylvia curruca</i>	penica popolavá	§	–
<i>Troglodytes troglodytes</i>	oriešok hnedý	§	–
<i>Turdus merula</i>	drozd čierny	§	–
<i>Turdus pilaris</i>	drozd čvikoťavý	§	–
<i>Turdus philomelos</i>	drozd plavý	§	–
Mammalia	Cicavce		
<i>Canis lupus</i>	vlk dravý	§§	LR:nt
<i>Dryomys nitedula</i>	plch lesný	§	LR:nt
<i>Erinaceus concolor</i>	jež bledý	§	DD
<i>Glis glis</i>	plch sivý	§	–
<i>Lepus europaeus</i>	zajac poľný	-	LR:lc
<i>Lynx lynx</i>	rys ostrovid	§§	EN
<i>Martes martes</i>	kuna lesná	-	DD
<i>Meles meles</i>	jazvec lesný	-	VU
<i>Myotis myotis</i>	netopier veľký	§§	LR:cd
<i>Muscardinus avellanarius</i>	plch lieskový	§§	LR:lc
<i>Mustela erminea</i>	hranostaj čiernochvostý	§	–
<i>Neomys anomalus</i>	dulovnica menšia	§	LR:nt
<i>Neomys fodiens</i>	dulovnica väčšia	§	LR:nt
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	podkovár malý	§§	LR:cd
<i>Sciurus vulgaris</i>	veverica stromová	§	LR:lc
<i>Sorex araneus</i>	piskor lesný	§	–
<i>Sorex minutus</i>	piskor malý	§	–
<i>Ursus arctos</i>	medveď hnedý	§§	LR:cd

Ohrozenosť: EN - ohrozený druh

VU - zraniteľný druh

LR - menej ohrozený druh: cd - závislý na ochrane, nt - takmer ohrozený, lc - najmenej ohrozený

NE - nehodnotený druh

1.9. Chránené územia

Dotknutá lokalita, kde je navrhovaná činnosť umiestnená, sa v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nachádza v území s 1. stupňom ochrany. Na lokalite ani v jej bezprostrednom okolí sa nenachádzajú chránené územia vyhlásené ani navrhované.

Z lokalít sústavy NATURA 2000 sa v širšom území Hnileckých vrchov nachádza alebo doň zasahuje navrhované územie európskeho významu SKUEV0287 Galmus a navrhované chránené vtáčie územie SKCHVU036 Volovské vrchy.

UEV Galmus je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Dealpínske travinnobylinné porasty (6190), Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázičných substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi* (6110), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Penovcové prameniská (7220), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Vápnomilné bukové lesy (9150), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160) a viacerých rastlinných a živočíšnych druhov európskeho významu. Navrhované územie zaberá severnú časť Hnileckých vrchov západne od údolia Slovinského potoka. Je situované juhozápadne od Krompách, mimo priamo riešeného územia.

CHVU Volovské vrchy je navrhnuté za účelom zachovania biotopov druhov vtákov európskeho významu bociana čierneho, ďatľa bieločrptého, ďatľa čierneho, ďatľa prostredného, ďatľa trojprstého, hrdličky poľnej, jariabka hôrneho, krutihlava hnedého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, muchárika bieločrptého, muchárika červenohrdlého, muchára sivého, orla krikľavého, orla skalného, penice jarabej, prepelice poľnej, rybárika riečného, sovy dlhochvostej, strakoša červenochrptého, tetrova hlucháňa, tetrova hoľniaka, včelára lesného, výra skalného, žlny sivej a biotopov sťahovavých druhov vtákov a zabezpečenie ich prežitia a rozmnožovania. Zaberá široké územie pohoria Volovských vrchov od Slovenského raja po Košice. Na severe siaha až po južný okraj mesta Krompachy, zaberá časť masívu Krompašský vrch, pričom hranica obchádza lyžiarsky areál Plejsy – na západe bezprostredne hrebeňom Malých Plejsov, na východe je vyňatý širší priestor po Predné Uhliská. Vlastná lokalita navrhovanej činnosti nezasahuje do navrhovaného vtáčieho územia.

Maloplošné chránené územia sa na lokalite ani v jej okolí nenachádzajú. Chránené stromy nie sú v riešenom území ani v katastrálnom území dotknutej obce Krompachy a okolitých obcí vyhlásené.

Z navrhovaných chránených území je v širšom území v rámci ÚPN VÚC Košického kraja evidovaná navrhovaná prírodná rezervácia Rovne v k. ú. Žakarovce, Kl'uknava a Krompachy za účelom ochrany sústavy vrchoviskových rašelinísk a prameniskových spoločenstiev na rozvodnici Hornádu a Hnilca s významnými druhmi rastlín a živočíchov. Lokalita je situovaná v hrebeňovej časti pohoria mimo lokality navrhovanej činnosti.

V priamo dotknutom území nie je vyhlásená chránená vodohospodárska oblasť, povodie vodárenského toku, ochranné pásmo prírodných liečivých zdrojov ani iné vodohospodársky významné objekty. V širšom okolí lokality na východnej strane hrebeňa

Krompašského vrchu sa nachádza pásmo hygienickej ochrany 2. stupňa podzemného zdroja pitnej vody. Je spádované do povodia Hnilca, mimo riešeného územia.

2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.

2.1. Štruktúra a stabilita krajiny

Pôvodnému typu krajiny na základe zastúpených abiokomplexov a potenciálnej prirodzenej vegetácie zodpovedá v geoekologickom regióne Volovské vrchy, subregióne Hnilecké vrchy potenciálny reprezentatívny geoeosystém členitých nižších hornatín na kryštallických horninách s bukovo-jedľovými lesmi, v nižších polohách ide o typ členitej vrchoviny na kryštallických horninách s bukovými lesmi (Miklós 2002). Ide o geoeosystémy s veľmi častým výskytom. Súčasný stav a štruktúra krajiny v riešenom území je podmienená typom abiokomplexu, zároveň je však výsledkom historického pretvorenia pôvodnej prirodzenej krajiny človekom, pričom výsledné štruktúry možno charakterizovať typom krajinnno-ekologických komplexov (Miklós 2002). Riešené územie Hnileckých vrchov predstavuje krajinnno-ekologický komplex hornatín na kyslých horninách s prevahou zmiešaných lesov, v nižších polohách vrchoviny na kyslých horninách s prevahou zmiešaných lesov a ich mozaiky s trvalými trávnyimi porastmi a ornou pôdou. Ide o vidiecku krajinu so slabým stupňom osídlenia.

V dotknutom území došlo v minulosti pri osídľovaní k výraznému ovplyvneniu krajinej štruktúry človekom. Pôvodné lesné porasty v nižších polohách a alúviách väčších tokoch boli premenené na poľnohospodársku pôdu vrátane ornej pôdy. Vo vyšších polohách hornatiny sa zachovali lesné porasty, v dôsledku využívania intenzívneho lesného hospodárenia došlo k značnej premene pôvodných lesných ekosystémov na sekundárne. Výsledkom je súčasná krajinná štruktúra, ktorá sa vyznačuje sústredením lesov v horských polohách a plošným zastúpením trvalých trávnych porastov a ornej pôdy v nižších polohách a v okolí obcí. Štruktúru dopĺňajú krajnotvorné prvky vodných tokov a ich sprievodnej vegetácie a antropogénne štruktúry v urbanizovaných častiach priestoru. Z hľadiska pôvodnosti v riešenom území prevláda druhotná krajinná štruktúra (orná pôda, pasienky a lúky, sekundárne lesy, urbanizované plochy), primárne štruktúry prirodzených lesných porastov, pramenísk a vodných tokov sú zastúpené v menšom rozsahu.

Z plošného rozmiestnenia prvkov s rôznym stupňom ekologickej stability vyplýva, že vyššie polohy tvoria priestor ekologicky stabilnejší z dôvodu prevahy lesných porastov, údolné polohy tvoria priestory ekologicky nestabilné z dôvodu vysokej koncentrácie nestabilných prvkov (orná pôda, zastavané územia, technické prvky, devastované plochy). Vlastné riešené územie svahov Krompašského vrchu je zaradené medzi priestory ekologicky stabilné, pričom bezprostredne nadväzuje na ekologicky nestabilný priestor mesta Krompachy.

Užší priestor lyžiarskeho areálu Plejsy tvoria sekundárne štruktúry – trávne porasty umelo odlesnených zjazdoviek, zastavané plochy objektov a technické prvky dopravných zariadení a infraštruktúry, priestor dopĺňajú menšie izolované plochy lesa.

2.2. Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability (NÚSES), ktorý bol schválený uznesením Vlády SR č. 319/1992, sa v širšom území nachádza nadregionálne biocentrum Hnilecké vrchy s jadrom v NPR Červené skaly. Toto územie bolo potvrdené aj v rámci aktualizácie NÚSES Konceptiou územného rozvoja Slovenska

z r. 2001 ako nadregionálne biocentrum Červené vrchy. Biocentrum je prepojené na ďalšie nadregionálne biocentra terestrickým nadregionálnym biokoridorom, ktorý má severo-južný priebeh. Biocentrum Červené vrchy aj uvedený biokoridor sa nachádzajú západne od priamo dotknutého územia, lokalita navrhovanej činnosti do týchto prvkov nezasahuje. Rieka Hornád je v zmysle aktualizovaného NÚSES vyčlenená ako hydrický biokoridor nadregionálnej úrovne, v rámci ÚPN VÚC Košického kraja sa navrhuje regionálna úroveň. Nachádza sa mimo priamo riešeného územia.

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Spišská Nová Ves z roku 1994 vyčleňuje v širšom území Hnileckých vrchov pomerne veľký počet regionálnych biocentier, ktoré sa vyznačujú spravidla menšou rozlohou. Riešené územie Krompašského vrchu a jeho východných svahov vrátane lokality navrhovanej činnosti je situované mimo uvedených biocentier. Ako hydrické biokoridory regionálnej úrovne sú vyčlenené toky Hornádu a Hnilca, ktoré nie sú navrhovanou činnosťou dotknuté.

2.3. Scenéria krajiny

Dotknuté územie je súčasťou širšieho priestoru Volovských vrchov, ktorý možno posudzovať je z hľadiska scenérie a vizuálneho pôsobenia ako hodnotný. Scenériu pozitívne ovplyvňuje predovšetkým značná členitosť hornatinového a vrchovinového reliéfu so striedaním hladko modelovaných horských chrbtov a pomerne hustej siete údolí vodných tokov. Štruktúra krajiny je z hľadiska scenérie pozitívna ale pomerne monotónna z dôvodu vysokého stupňa lesnatosti v horských polohách a sústredením nelesných prvkov aj antropogénnych štruktúr v údoliach väčších tokov. K hodnotným scenériám patrí oblasť Galmusu s pohľadovo výrazným hrebeňom Červených skál. K významným vizuálnym defektom v širšom území patria štruktúry priemyselných areálov a banských diel a devastované plochy rímskych osád a ich okolia.

V užšom priestore navrhovanej činnosti je prírodná scenéria Krompašského vrchu ovplyvnená predovšetkým vertikálnym odlesnením zjazdových tratí lyžiarskeho strediska Plejsy a intenzívnou urbanizáciou v nástupnej časti areálu. Výrazným pohľadovým defektom je vysoká koncentrácia líniových prvkov lyžiarskych vlekov a lanovky, súvisiacej infraštruktúry a cestnej siete na zjazdových tratiach, ktorá značne znižuje vizuálnu kvalitu priestoru osadeného do prírodných a poloprírodných štruktúr na svahoch Plejsov.

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

Realizácia navrhovanej činnosti je situovaná v okrese Spišská Nová Ves, v katastri mesta Krompachy. Územno-správna jednotka okresu s prihliadnutím na pomery dotknutej obce je rámcom pre posúdenie riešeného územia z hľadiska socio-ekonomického.

3.1. Obyvateľstvo a sídla

Počet obyvateľov v okrese Spišská nová Ves predstavuje podľa údajov z r. 2002 94193, čo predstavuje za posledných 30 rokov prírastok o cca 25 %. Index rastu prevyšuje krajský priemer, prírastok je však viazaný výrazne na okresné mesto. Z hľadiska vekovej štruktúry a jej vývoja je pre okres Spišská Nová Ves určujúca stabilizovaná rastúca populácia s indexom vitality 186. Veková štruktúra je priaznivá, predproduktívna zložka populácie predstavuje 28,6 %, produktívna 57,7 %, poproduktívna 13,7 %. Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia je vyrovnaná, s miernou prevahou ženskej časti populácie (50,8 %). Národnostná štruktúra populácie okresu je charakteristická druhým najvyšším

podielom rómskeho obyvateľstva v rámci kraja (5,5 %). Z hľadiska nezamestnanosti vykazuje okres Spišská Nová Ves rovnako ako ďalšie okresy Košického kraja nepriaznivú situáciu (cca 24 %). Ekonomicky aktívne obyvateľstvo predstavuje 49,9 % populácie. Podľa sektora zamestnanosti prevláda obyvateľstvo zamestnané v terciárnom sektore obchodu, služieb a iných nevýrobných aktivít (45,6 %) a v sekundárnom sektore priemyslu a stavebníctva (44,6 %). Najväčší podiel na nezamestnanosti má rómske obyvateľstvo.

V rámci okresu je obyvateľstvo rozložené do počtu 36 sídiel, z toho štatút mesta majú 3 sídla (Spišská Nová Ves, Krompachy, Spišské Vlachy). Hustota osídlenia je 160 obyvateľov na 1 km². Okres sa nachádza na hornádskej rozvojovej osi druhého stupňa Spišský Štvrtok – Spišská Nová ves – Krompachy - Košice. Bytový fond v okrese predstavuje 24 579 bytov, počet bytov má v posledných rokoch rastúci trend.

Dotknutá obec Krompachy je mestským sídlom. V r. 2006 mala 8626 obyvateľov s vyrovnanou vekovou štruktúrou. Populácia mesta má priaznivú vekovú štruktúru s prevahou mladého obyvateľstva (18 % obyvateľov v predproduktívnom veku, 10 % v poproduktívnom veku). Výrazný podiel na vývoji populácie má migrácia, prejavuje sa celkový úbytok obyvateľstva v dôsledku vysťahovania.

3.2. Socio-ekonomické aktivity

Priemysel, energetika, ťažba surovín

Dotknuté územie patrí v rámci Slovenska do lučenecko-gemersko-spišského priemyselného regiónu. Ide o priemyselne rozvinutejší priestor s vysokým podielom ekonomicky aktívneho obyvateľstva zamestnaného v priemyselných odvetviach (cca 45 %). V priemyselnej základni okresu Spišská Nová Ves dominuje strojársky a elektrotechnický priemysel. Najvýznamnejšími strojárskymi podnikmi sú Embraco Slovakia s. r. o. Spišská Nová ves a BMZ a. s. Spišská Nová Ves. Elektrotechnický priemysel zastupuje podnik SEZ a. s. Krompachy, japonská firma Matsushita Audio Video Slovakia s. r. o. Krompachy. Ďalšie odvetvia sú viazané na ťažbu rudných surovín v okrese (Želba a. s. Spišská Nová Ves so závodmi v Rudňanoch a Slovinkách). Hutníctvo neželezných kovov zastupujú Kovohuty a. s. Krompachy. Zastúpený je aj drevospracujúci, textilný a potravinársky priemysel (Spišská Nová Ves). V okrese je navrhovaný priemyselný park Spišská Nová Ves s výmerou 34,5 ha a Rudňany s výmerou 30 ha.

Na výrobe elektrickej energie v širšom regióne majú najväčší podiel tepelné elektrárne. V rámci okresu Spišská Nová ves sa nenachádza nadregionálne významnejší energetický zdroj, k väčším zdrojom patrí tepláreň Finus – Nova s. r. o. v meste Spišská Nová Ves. Ostatné časti okresu zabezpečujú výrobu tepla lokálnymi zdrojmi na zemný plyn a tuhé palivá. Využitie alternatívnych zdrojov energie je v rámci okresu nízke. V prevádzke je MVE Krompachy na rieke Hornád.

Zásobovanie zemným plynom v okrese zabezpečujú vysokotlaké plynovody Drienovská Nová ves – tatranská Štrba a Danišovce – ŽB Rudňany – Matejovce a ich vetvy vedúce do jednotlivých obcí. Plynofikácia v okrese je na dobrej úrovni, plynofikované sú všetky obce.

Územím okresu prechádza trasa prenosového vedenia 400 kV Lemešany – Spišská Nová Ves s elektrickou stanicou nadradenej sústavy 400/110 kV. V Spišskej Novej Vsi a Krompachoch sa nachádzajú elektrické stanice distribučnej sústavy 110/22 kV.

Dotknuté územie patrí medzi významné oblasti z hľadiska ťažby nerastných surovín s bohatou baníckou tradíciou. V okrese sú evidované ložiská rudných surovín s dobývacími priestormi Rudňany (železná ruda a komplexné medené rudy), Slovinky (medené rudy), Poráč (železná ruda a komplexné medené rudy, baryt). Najrozsiahlejšia

ťažba rúd prebieha na ložisku Rudňany - Poráč. Nerudné suroviny sú zastúpené stavebnými surovinami s viacerými ložiskami v Spišskej Novej Vsi (vápenec, sádrovec, anhydrit), Spišské Tomášovce (pieskovec), Markušovce (vápenec), Smižany (tehliarske hliny), Olcava (vápenec), Žehra (travertín).

Doprava

Okres spišská Nová ves je situovaný mimo hlavných cestných ťahov. Okresom neprechádza žiadna cesta 1. triedy, cestnú sieť tvoria cesty 2. a 3. triedy. Centrá okresu sa však nachádzajú v blízkosti európskeho západo-východného cestného ťahu E50, ktorý tvorí cesta 1. triedy I/18 Poprad – Prešov. Vo výstavbe je v tomto úseku diaľnica D1. Prepojenie okresu na cestu I/18 je možné cestami 2. triedy zo Spišskej Novej Vsi do Spišského Štvrtka (II/536) a do Levoče (II/533) a zo Spišských Vlachov do Spišského Podhradia (II/547). Cestné spojenie s krajským mestom je možné cestou II/547 v úseku Spišské Vlachy – Košice.

Okresom Spišská Nová Ves prechádza železničná trať E40 Žilina – Košice – Čierna nad Tisou ako súčasť medzinárodného západo-východného tranzitného koridoru. Medzi regionálne resp. miestne trate patria železničné trate Spišské Podhradie - Spišské Vlachy a Spišská Nová ves – Levoča.

V rámci leteckej dopravy je okres Spišská Nová Ves dobre dostupný z letiska Poprad – Tatry aj Košice.

Dotknutá obec Krompachy je v rámci dopravného systému okresu dobre prístupná. Leží na ceste 2. triedy II/547 s priamym prepojením na Košice a Spišské Podhradie (E50). Cestné spojenie s okresným mestom zabezpečuje cesta 2. triedy II/536 zo Spišských Vlach. Dobrá dopravná dostupnosť smerom na západ a na východ je zabezpečená železničnou dopravou (trať E40) so zastávkou v meste Krompachy. Lokalita navrhovanej činnosti t. j. stredisko Plejsy je dostupná priamo z Krompách miestnou komunikáciou. Priamo v priestore lyžiarskeho areálu a v jeho okolí je pomerne hustá sieť účelových komunikácií, ktoré sprístupňujú lesné porasty, rekreačné objekty v hornej časti strediska a zariadenia lyžiarskeho areálu.

Pre prevádzku lyžiarskeho areálu slúžia dve parkovacie plochy: platené parkovisko s kapacitou 300 stojísk priamo v nástupnom centre a bezplatné parkovisko s kapacitou 200 miest vzdialené 300 m.

Lesné hospodárstvo

Lesné hospodárstvo patrí k výraznejším aktivitám v rámci regiónu. Okres Spišská Nová ves má vzhľadom na zastúpenie horskej krajiny pomerne vysokú lesnatosť (56 %). Lesný pôdny fond tvorí cca 33000 ha, porastová plocha predstavuje cca 32000 ha. Podľa funkčnej kategorizácie prevládajú lesy osobitného určenia (cca 45 %). Ochranné lesy majú podiel 32 %, hospodárske lesy sú zastúpené najmenej (23 %).

Podľa vlastníckych a užívateľských práv k lesným pozemkom dominuje štátny sektor zastúpený Lesmi SR š. p. Banská Bystrica (cca 33 %) a obecné lesy (cca 35 %) Menší podiel pripadá na spoločenstvenné vlastníctvo (23 %). Súkromné a cirkevné vlastníctvo má nepatrný podiel.

Kvalita lesného fondu v oblasti Spiša je značne ovplyvnená imisiami z priemyselných aglomerácií, čo sa odráža aj na štruktúre porastov z hľadiska ich funkčných kategórií. Značný podiel ročnej ťažby pripadá na náhodnú a mimoriadnu ťažbu v dôsledku kalamitných stavov. Na území okresu prevláda zastúpenie ihličnatých drevín (cca 73 %).

Lesy dotknutého územia masívu Krompašský vrch patria organizačne do lesných hospodárskych celkov (LHC) Krompachy, Gelnica a Mníšek nad Hnilcom. Vlastná lokalita na severných svahoch Krompašského vrchu je súčasťou LHC Krompachy. Porasty

nadväzujúce na lyžiarsky areál sú vo vlastníctve a užívaní Mesta Krompachy. Prevažujú zmiešané lesy v kategórii hospodársky les, v západnej časti Plejsov na menších plochách aj ochranný les. Porasty sa udávajú ako mierne až stredne ohrozené, zastúpené sú imisné lesy.

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska krajina v okrese patrí k typu s veľmi krátkym vegetačným obdobím, s veľmi chladnou zimou a malou potrebou doplnkovej vlhky. Z hľadiska využívania ide o typ s vyrovnaným podielom oráčin a trvalých trávnych porastov, s malou intenzitou poľnohospodárskej výroby, okrsok jačmenno-zemiakársky s veľkým chovom hovädzieho dobytku. Poľnohospodársku pôdu charakterizuje malá produkčná schopnosť vzhľadom na nízku, v malom rozsahu strednú bonitu zastúpených pôd. Poľnohospodársky pôdny fond tvoria v porovnateľnom rozsahu trvalé trávne porasty a orná pôda.

Okres Spišská Nová ves nepredstavuje v rámci kraja poľnohospodársky vhodné územie vzhľadom na značné zastúpenie pohorí. Poľnohospodárska výroba sa sústreďuje do kotliny Hornádu a do alúvií väčších vodných tokov. V oblasti Spiša sú vhodné podmienky pre pestovanie zemiakov a liečivých a aromatických rastlín. V živočíšnej výrobe v nadväznosti na produkciu krmovín prevláda chov ošípaných, hovädzieho dobytku a oviec. Vhodné podmienky sú pre rozvoj agroturistiky spojenej napr. s chovom koní.

Poľnohospodárske pozemky v dotknutej obci Krompachy sú sústredené prevažne v okolí mesta, na nive Hornádu a v dolnej časti údolia Slovinského potoka. Zastúpená je orná pôda a trvalé trávne porasty. Lúky a pasienky sa v menšej miere vyskytujú aj vo vyšších polohách Hnileckých vrchov.

Vodné hospodárstvo

Územie patrí do hlavného povodia Hornádu. Z vodohospodárskeho hľadiska nepatrí okres Spišská Nová Ves k významnejším. V území nie je vyhlásená chránená vodohospodárska oblasť. Nachádzajú sa tu vyhlásené povodia vodárenských tokov Holubnica, Zimná, Slovinský potok, Poráčsky potok. Viaceré toky vrátane úseku Hornádu sú zaradené medzi vodohospodársky významné toky.

Zásobovanie vodou je v okrese Spišská Nová ves riešené Spišsko-popradskou vodárenskou sústavou. V okrese je cca 80 % obyvateľov a 36 obcí napojených na verejný vodovod. Na verejnú kanalizáciu je napojených 11 obcí a cca 70 % obyvateľov, časť obyvateľstva je napojená na kanalizáciu bez ukončenia v ČOV. ČOV je vybudovaná v mestských sídlach okresu.

Na území okresu je evidovaných 32 zdrojov pitnej vody, z toho 25 podzemných. Významným odberateľom povrchových vôd je VSVAK Krompachy za účelom zásobovania verejného vodovodu. Ročný odber predstavuje cca 470 000 m³. Odber sa vykonáva zo Slovinského potoka. V riešenom území v katastri Krompách nie sú evidované vyhlásené pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov. V blízkosti lokality navrhovanej činnosti, na opačnej strane hrebeňa Krompaškého vrchu sa nachádza PHO 2. stupňa podzemných zdrojov pitnej vody, ktoré zásobujú okres Gelnica.

Cestovný ruch

Podľa Zmien a doplnkov územného plánu VÚC Košického kraja je dotknuté územie súčasťou rekreačného územného celku Volovské vrchy s nástupnými centrami Krompachy, Gelnica, Košice a Rožňava. Ťažiskom rekreačného územného celku sú lesné komplexy Volovských vrchov a Čiernej hory s turistickými a rekreačnými atrakciami: vodné nádrže Ružín a Uhorná, Thurzovské jazero, lyžiarske areály Kojšovská hoľa, Jahodná, Košické Hámre, Krompachy – Plejsy a i., možnosti pešej

turistiky, blízkosť NP Slovenský raj a oblasť Spiša s kultúrne historickými pamiatkami. Oblasť poskytuje vhodné podmienky pre lyžovanie, letnú a zimnú turistiku, cykloturistiku, vodné športy a rekreáciu pri vode, vidiecky turizmus. V rámci rekreačného územného celku sa nachádza niekoľko stredísk cestovného ruchu s regionálnym až medzinárodným významom.

Lokalita navrhovanej činnosti je situovaná v lyžiarskom areáli Relax Center Plejsy, ktorý je súčasťou medzinárodného strediska turizmu Krompachy – Plejsy. Ide o stredisko turistiky a zimných športov v horskej krajine s celoročným zameraním. Stredisko má tradíciu lyžiarskeho športu od r. 1952. Je vybavené 9 zjazdovými traťami rôznej obtiažnosti v celkovej dĺžke cca 8 km, najdlhšia trať je dlhá 2350 m s prevýšením 420 m. Stredisko má homologizované trate pre slalom, obrovský slalom a super obrovský slalom, konalo sa tu niekoľko ročníkov Európskeho pohára. V prevádzke je dvojsedačková lanovka s dĺžkou 1863 m a viacero lyžiarskych vlekov. Bežecké trate sú vybudované v dĺžke 11 km. Priemerná denná návštevnosť lyžiarskeho strediska v zimnej sezóne predstavuje do 900 osôb, v závislosti od snehových podmienok. K vybavenosti zimného strediska patrí požičovňa a skiservis, lyžiarska škola, obchodná sieť, ubytovacie a stravovacie zariadenia. Hotel Plejsy poskytuje širokú ponuku športových, relaxačných a doplnkových služieb, ktoré umožňujú celoročné využitie. Ubytovanie poskytujú aj horské hotely a chaty v hrebeňovej časti lyžiarskeho areálu (Relax, Plejsy, Hutník, Energetik), chatová osada v lokalite Zadná Huba a viaceré zariadenia typu penziónu a ubytovania v súkromí v Krompachoch.

Dotknutá obec Krompachy je významným východiskom turistiky do pohorí Braniska a Hnileckých vrchov. Významnou križovatkou turistických a cykloturistických trás je dotknutá lokalita Predné Plejsy pod Krompašským vrchom.

Sociálna infraštruktúra

Zabezpečenie obyvateľstva z hľadiska sociálnych potrieb, obchodu a služieb, zdravotníctva, školstva a kultúry je viazané predovšetkým na okresné mesto a ostatné mestské sídla, ktoré disponujú vyššou vybavenosťou. V okrese sa nachádza spolu 14 stredných škôl rôzneho typu, dve dislokované pracoviská vysokej školy, zdravotnícke zariadenia vrátane nemocníc s poliklinikou, viaceré zariadenia sociálnej starostlivosti.

V dotknutej obci Krompachy tvorí občiansku vybavenosť okrem prevádzok obchodu a služieb nemocnica s poliklinikou, zdravotné strediská, kultúrne stredisko a knižnica, niekoľko základných a materských škôl, gymnázium a stredné odborné učilište elektrotechnické, farský úrad rímsko-katolíckej a pravoslávnej cirkvi a pod.

3.3. Kultúrnohistorické hodnoty územia

Riešené územie je súčasťou spišského kultúrne – historického regiónu, ktorý je charakteristický prelínaním stredoslovenskej a východoslovenskej kultúry aj kultúry typickej pre nížinné a horské oblasti. V historickom vývine v oblasti Spiša zohrala významnú úlohu bohatá surovinová základňa a jej využívanie, čo bolo podmieňujúce pre vznik manufaktúrnej, neskôr priemyselnej výroby. Značný vplyv na kultúrny vývoj mala nemecká kolonizácia v 13. a 15. storočí a valašská kolonizácia v 15. a 17. storočí.

V okrese Spišská Nová Ves sa nachádza 344 nehnuteľných kultúrnych pamiatok zapísaných v ústrednom zozname, z toho je 11 pamiatok technického charakteru, 60 ľudové stavby. V rámci okresu sa nachádza 27 obcí s nehnuteľnými kultúrnymi pamiatkami.

Najvýznamnejšou lokalitou je „Spišský hrad a pamiatky jeho okolia“ zapísaná do zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Na území okresu sú vyhlásené tri pamiatkové zóny: Spišská Nová Ves, Markušovce a Spišské Vlachy. Najviac

kultúrnych pamiatok je sústredených v Spišskej Novej Vsi, Žehre a v Spišských Vlachoch, pamiatky ľudovej architektúry sa nachádzajú najmä v Hnilci a Poráči. Územím okresu prechádzajú aj turistické kultúrne – poznávacie trasy „Gotická cesta“ a „Železná cesta“. Na území okresu je evidovaných 15 významných archeologických lokalít napr. travertínový komplex Dreveník, Hradisko v Smižanoch, Prielom Hornádu, viaceré jaskyne.

Najstarší doklad o obci Krompachy pochádza z roku 1282. Významným medzníkom bol rozvoj železiarskej výroby v 19. storočí viazaný na ťažbu rúd v oblasti Spiša. Z pamiatok v meste patria k významným klasicistický rímsko-katolícky kostol, evanjelický kostol, kaplnka sv. Jána Nepomuckého, baroková kúria, železiarsky hámor na Starej Maši.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Ako vyplýva z predchádzajúceho hodnotenia hospodárskych aktivít, oblasť Spiša patrí k priemyselne rozvinutejším v rámci Slovenska, čo sa odráža aj na stave a kvalite životného prostredia. V rámci environmentálnej regionalizácie SR patrí územie okresu Spišská Nová Ves do viacerých stupňov poškodenia, čo vyplýva zo zastúpenia území rôzneho využitia a narušenia. Prevažne I. stupeň poškodenia (prostredie vysokej úrovne) sa vzťahuje na hornatú a málo osídlenú časť územia v južnej časti okresu, 1. stupeň zaberá cca 50 % územia. Väčšina obyvateľstva žije v narušenom a silne narušenom prostredí (IV. a V. stupeň), ktoré prislúcha okoliu urbanizovanej a priemyselne rozvinutej aglomerácie Spišskej Novej Vsi a Krompách, spolu ide o cca 40 % územia. Približne 83 % obyvateľov okresu žije v prostredí narušenom a silne narušenom. Oblasť je súčasťou Strednospišskej zaťaženej oblasti.

4.1. Stav ovzdušia

Na znečistení ovzdušia v regióne Spiša sa výrazne podieľa diaľkový prenos emisií a domáce priemyselné a energetické zdroje sústredené v priemyselných aglomeráciách Spišská Nová Ves a Krompachy.

Z emisií sú zastúpené najmä oxidy uhlíka (CO), menej oxidy síry (SO₂), menší podiel majú oxidy dusíka (NO₂), tuhé znečisťujúce látky (TZL) a celkový organický uhlík (TOC). Podľa NEIS boli vypustené do ovzdušia na území okresu Spišská Nová Ves v roku 2005 zo stacionárnych zdrojov nasledovné množstvá emisií: CO (2069,8 t/rok), SO₂ (125,3 t/rok), NO₂ (61,3 t/rok), TZL (43,8 t/rok) a TOC (25,9 t/rok). K najväčším zdrojom znečisťovania ovzdušia v okrese patria Kovohuty a. s. Krompachy, ktoré sa radia medzi najvýznamnejších producentov CO v rámci kraja aj Slovenska. Na produkcii SO₂ a TZL sa významnejšie podieľa aj tepláreň Finiš Nova s. r. o. Spišská Nová Ves, na produkcii CO zlieváreň SEZ a. s. Krompachy.

Rozptylové podmienky na území okresu sú ovplyvnené členitosťou terénu v južnej hornatej časti územia, morfológiou a priebehom údolí a klimatickými podmienkami. V dotknutej oblasti Krompách je prúdenie vzduchu ovplyvnené východozápadným priebehom údolia Hornádu a severojužným smerom údolia Slovinského potoka. Rozptylové podmienky zhoršuje nízka priemerná rýchlosť vetra, časté bezvetrie a inverzné počasie v kotline.

4.2. Stav vodného prostredia

Riešené územie okresu Spišská Nová Ves je odvodňované vodným tokom Hornádu. Horný úsek toku má priaznivé ukazovatele kvality vody s výnimkou mikrobiologického zloženia. V úseku od Spišskej Novej Vsi sa kvalita vody zhoršuje v dôsledku znečistenia

z priemyselných aglomerácií a ťažby a spracovania rúd v povodí toku. Nepriaznivé sú najmä parametre organického znečistenia a obsah ťažkých kovov (mangán, meď, olovo, zinok) aj bakteriologické ukazovatele. Na zhoršenej kvalite vody sa podieľajú prítoky Slovinský, Levočský a Rudniansky potok. Znečistenie sa akumuluje vo vodnej nádrži Ružín, kde je uložené značné množstvo toxických sedimentov. Kvalita vody v toku Hornád v profile Smižany dosahuje II. a III. triedu, v profile Koliňany IV. triedu.

K najväčším bodovým znečisťovateľom vody v okrese patria Kovohuty Krompachy, SEZ Krompachy, Želba Rudňany a Slovinky, mestská kanalizácia v Spišskej Novej Vsi a Krompachoch. Plošné znečistenie spôsobuje poľnohospodárska výroba (nevhodné technológie, aplikácia hnojív a močovky, úniky z hnojísk a hospodárskych dvorov, splachy pôdy a pod.), podiel má aj časť obyvateľstva, ktorá nie je napojená na verejnú kanalizáciu a nelegálne skládkovanie odpadov.

Aj v prípade podzemných vôd v regióne údolnej nivy Hornádu je kvalita ovplyvňovaná priemyselnými a banskými prevádzkami v povodí a nepriamo výluhmi zo sedimentov vodnej nádrže Ružín. Existuje riziko kontaminácie ťažkými kovmi, ich koncentrácie sa pohybujú pod najvyššími medznými hodnotami.

4.3. Stav pôdy a horninového prostredia

Pohorie Hnileckých vrchov patrí k oblastiam, ktoré sú geodynamicky menej aktívne, čo vyplýva z geologického podložia, klimatických aj geomorfologických pomerov. Náchylnosť územia na zosúvanie sa udáva slabá, v území nie sú evidované lokality s významnejšími svahovými poruchami. Z hľadiska vodnej erózie patrí okres Spišská Nová Ves k územiám, kde sa eviduje výskyt pôd silno ohrozovaných eróziou. Aktuálna vodná erózia je silná až veľmi silná v kotline Hornádu a údoliach väčších tokov, slabá až nepatrná v južnej hornatej časti. Z hľadiska seizmicity predstavuje ohrozenie územia stupeň 5 – 6. Významne sú v území zastúpené geodynamické javy antropogénneho pôvodu súvisiace s historickou hlbinnou ťažbou rúd.

Dotknuté územie je významné z hľadiska geochemických anomálií. Prírodná rádioaktivita hornín a radónové riziko územia je dané pestrú geologickou stavbou podložia. V oblasti gemerika Slovenského Rudohoria je vysoký dávkový príkon gama žiarenia, v oblasti Spišskej Novej Vsi, Úhornej a Poproča bolo zistené vysoké radónové riziko.

Na území okresu sú evidované pôdy stredne náchylné na acidifikáciu, s rôznou odolnosťou voči kompácii (slabá až stredná, vo vyšších polohách silná).

Z hľadiska kontaminácie pôdy sa udáva v okrese plošne výskyt kontaminovaných a silne kontaminovaných pôd. Ich výskyt je viazaný na oblasť stredného Spiša, kde dlhodobo prebiehala a prebieha ťažba rudných surovín a ich úprava a spracovanie. Výrazne sa na kontaminácii podieľajú rudné bane Rudňany a podnik kovohuty Krompachy, ktoré sú zdrojom rizikových ťažkých kovov (Hg, Cr, Zn, Sb, As, Cu, Cd). Obsah ťažkých kovov v pôde lokálne prekročil C limity, ktoré sú indikačnými pre požiadavku na asanáciu pôd. Z hľadiska kontaminácie pôdy a podložia sú významné aj staré záťaže v podobe skládok odpadu a odkaliská zriadené pre ťažbu rudných surovín (Rudňany, Slovinky).

4.4. Stav vegetácie

Stav bioty ako zložky životného prostredia je reprezentovaný predovšetkým zdravotným stavom lesnej vegetácie. Na zdravotný stav lesov vplývajú predovšetkým imisie, pričom na poškodení lesov v rámci Slovenska sa podieľajú nielen domáce zdroje znečistenia

ovzdušia ale aj diaľkový prenos škodlivín zo zahraničných zdrojov (priemyselné aglomerácie v Čechách a Poľsku).

Na základe monitoringu zdravotného stavu na trvalých monitorovacích plochách sú určené základné imisné typy lesov podľa prevládajúcich chemických zložiek imisií. Pre dotknutú oblasť je určujúci kyslý imisný typ. Typ A_{1-II} t. j. kyslý imisný typ s popolčekom strednej koncentrácie a chronickým poškodením lesných porastov sa v riešenom území kombinuje s typom A₃, čo je kyslý imisný typ s prachom z hutí, ktorý je viazaný na oblasti v okolí kovospracujúcich závodov, v tomto prípade na oblasť Krompách. Pre tento typ je charakteristické spolupôsobenie zvýšených koncentrácií ťažkých kovov a toxických zlúčenín arzenu, antimónu a pod.

4.5. Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľov v okrese Spišská Nová Ves podľa základných ukazovateľov možno charakterizovať nasledovne:

Stredná dĺžka života u mužov je 68 rokov, u žien 77 rokov. Dotknutý okres patrí medzi okresy s najvyššou pôrodnosťou v rámci kraja aj Slovenska. Najväčší podiel na natalite má rómska časť obyvateľstva. Natalita, ktorá dosahuje hodnotu cca 14 narodených detí na 1000 obyvateľov v posledných rokoch zaznamenala len mierny pokles. Prirodzená potratovosť je porovnateľná so slovenským a krajským priemerom, v posledných rokoch zaznamenala pokles. Počet živo narodených detí s vrodenuou chybou je pomerne vysoký, prekračuje hodnoty na úrovni kraja, je ale nižší ako slovenský priemer. Pod úrovňou slovenského a výrazne pod hodnotou krajského priemeru je novorodenecká úmrtnosť aj dojčenská úmrtnosť, oba ukazovatele majú klesajúci trend. Vyrovnanú tendenciu má celková úmrtnosť (cca 8 ‰), čo je menej ako na Slovensku a v kraji. Medzi príčinami vysoko prevažujú choroby obehovej sústavy predovšetkým choroby srdca, významnejšie sa na mortalite podieľajú aj nádorové ochorenia, ktoré štatisticky nepresahujú celoslovenský a krajský priemer.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie, vrátane zdravia a možnostiach opatrení na ich zmiernenie

1. Požiadavky na vstupy

1.1. Záber pôdy

V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti sa predpokladá trvalý a dočasný záber pôdy.

Variant č. 1

Trvalý záber v prípade variantu 1, ktorý navrhuje výstavbu lanovky lesným priesekom, sa vzťahuje na pätky podpier a zastavanú plochu nástupnej a výstupnej stanice novej sedačkovej lanovky. Trvalý záber sa predpokladá na poľnohospodárskej (orná pôda, TTP) aj lesnej pôde. Zníženie súčasného trvalého záberu pôdy sa očakáva v dôsledku demontáže súčasnej lanovky a lyžiarskych vlekov, ktorá predpokladá likvidáciu základov pätiiek a staníc dopravných zariadení a všetkých súvisiacich stavieb.

Dočasný záber pôdy bude predstavovať lesný priesek pre trasu lanovky v šírke koridoru 15 m v dĺžke cca 1000 m, čo predstavuje záber lesnej pôdy v rozsahu cca 1,5 ha. Záber sa vzťahuje na lesné porasty v kategórii hospodársky les. Dočasným záberom pôdy budú aj líniové výkopy pre pokládku sietí, plochy terénnych úprav a plocha staveniska. Líniový záber bude viazaný na poľnohospodársku pôdu (orná pôda, TTP) a lesnú pôdu v prieseku lanovky.

Variant č. 2

Variant č. 2, ktorý navrhuje lanovku v trase existujúcej, predpokladá trvalý záber pôdy na poľnohospodárskej pôde (orná pôda, TTP) pre základy pätiiek podpier a zastavanú plochu výstupnej stanice novej lanovky. Údolná stanica bude situovaná na mieste existujúcej bez nároku na nový záber pôdy. Trvalý záber na lesnom fonde sa u variantu 2 nepredpokladá.

Tak ako v prípade variantu 1 sa súčasný podiel zastavaných plôch zníži o plochy pevných základov lyžiarskeho vleku resp. vlekov určených na demontáž ako aj základov sedačkovej lanovky s výnimkou nástupnej a výstupnej stanice. Rozsah likvidácie zastavaných plôch je v porovnaní s variantom 1 nižší.

Dočasný záber pôdy bude súvisieť so zriadením staveniska, pokládkou inžinierskych sietí a terénnymi úpravami, výlučne na poľnohospodárskej pôde (orná pôda, TTP).

1.2. Nároky na dopravu

Realizácia navrhovanej činnosti si nevyžiada zmeny v organizácii a systéme dopravy v širšom území. Vzhľadom k tomu, že ide o existujúce lyžiarske stredisko, toto je už v súčasnosti prístupné štátnymi a miestnymi komunikáciami s možnosťou parkovania na plochách v nástupnej časti areálu. Ich celková kapacita je 500 parkovacích miest, k dispozícii je aj skibus. Navrhovaná činnosť nie je spojená s výrazným zvýšením prepravnej kapacity dopravných zariadení, v prípade likvidácie 3 vlekov ostane približne na terajšej úrovni. Návštevnosť sa môže o niečo zvýšiť skôr v súvislosti so zvýšením štandardu a komfortu poskytovaných služieb, čo však neprevýši kapacitu existujúcich parkovacích plôch. Z hľadiska prevádzky a súvisiacich nárokov na dopravu nemá variantné riešenie zásadný vplyv.

Doprava materiálu počas výstavby bude riešená po existujúcej prístupovej ceste z Krompách bez potreby úprav. Pre dopravu v rámci strediska v období prípravy staveniska a vlastnej výstavby budú využité existujúce lesné cesty a zjazdová trať, v prípade variantu 1 prípadne aj vzniknutý lesný priesek. Z hľadiska nárokov na dopravu počas výstavby je náročnejší variant č. 1, nakoľko si vyžiada aj výrub lesného prieseku a súvisiacu dopravu drevnej hmoty.

1.3. Spotreba vody

Vlastná prevádzka novej lanovej dráhy si nevyžaduje spotrebu pitnej vody. Táto bude viazaná na pracovníkov, ktorí budú zabezpečovať obsluhu, a návštevníkov, ktorí budú lanovku využívať. Prevádzka novej lanovej dráhy si nevyžiada nárast pracovných síl, nakoľko bude riešená pracovníkmi, ktorí doteraz zabezpečovali obsluhu pôvodnej lanovej dráhy a lyžiarskeho vleku určeného na demontáž. Z tohto titulu sa teda nepredpokladá zvýšenie spotreby pitnej vody. Prípadné zvýšenie počtu návštevníkov súvisiace s výmenou lanovej dráhy neprekročí kapacity súčasných sociálnych zariadení a zdrojov pitnej vody. Takisto zásobovanie pitnou vodou v období výstavby bude riešené v rámci existujúcich sociálnych zariadení lyžiarskeho strediska bez nároku na zvýšenie kapacít a množstva.

Odber úžitkovej vody sa v rámci realizácie nepredpokladá. Navrhovaná činnosť predstavuje výstavbu novej lanovky bez rozširovania existujúcich zjazdových tratí, takže nevzniknú nároky na zvýšenie kapacity zasnežovacieho systému a na zvýšený odber úžitkovej vody.

Z hľadiska spotreby vody nemá variantnosť riešenia vplyv.

1.4. Spotreba elektrickej energie

Zásobovanie elektrickou energiou sa navrhuje z verejnej siete s napojením na existujúce rozvody v údolnej časti strediska. Elektrická energia je navrhovaná ako zdroj pre pohon strojných zariadení lanovej dráhy. Jej potreba je určená na 556,0 MWh/rok. Nová lanovka nahradí súčasnú lanovku a tri lyžiarske vleky, takže celkové nároky na elektrickú energiu sa znížia o spotrebu týchto zariadení. Výstavba novej lanovky si vyžiada výmenu trafostanice pri údolnej stanici súčasnej lanovej dráhy. Spotreba elektrickej energie bude rovnaká u oboch variantov. Variant č. 1 si vyžiada predĺženie elektrickej prípojky o cca 50 m z trafostanice k údolnej stanici novej lanovky.

1.5. Nároky na pracovné sily

Prevádzka novej lanovej dráhy si nevyžiada nárast počtu pracovných miest oproti súčasnému stavu. Jej obsluha bude riešená pracovníkmi, ktorí zabezpečovali prevádzku starej lanovej dráhy a zrušeného lyžiarskeho vleku prípadne vlekov.

Počet pracovných síl počas výstavby závisí od spôsobu dodávky stavebných a demontážnych prác a ich dodávateľa. V období výstavby sa väčšie nároky predpokladajú u variantu č. 1, nakoľko je náročnejší na prípravu územia pred výstavbou aj na rozsah stavebných a asanačných prác.

2. Údaje o výstupoch

2.1. Zdroje znečistenia ovzdušia

Prevádzka novej lanovej dráhy nie je zdrojom znečistenia ovzdušia. Pohon strojných zariadení lanovky je riešený na báze elektrickej energie bez produkcie znečisťujúcich látok. Mobilnými zdrojmi emisií z dopravy budú motorové vozidlá denných návštevníkov, ktorí budú využívať lanovú dráhu, a vozidlá obsluhy zariadení strediska, statickým zdrojom budú parkovacie plochy, líniovým zdrojom prístupová cesta do strediska. Vo vzťahu k navrhovanej činnosti ide o nepriamo súvisiace zdroje emisií, nakoľko tieto pôsobia už v súčasnosti. Z titulu výmeny lanovky sa neočakáva výraznejšie navýšenie dopravného zaťaženia návštevníkmi a teda ani zhoršenie emisnej situácie. Vzhľadom na zimnú prevádzku strediska ide o sezónne pôsobenie obmedzené na obdobie december – marec.

Z hľadiska zdrojov znečistenia ovzdušia počas prevádzky sú realizačné varianty riešenia rovnocenné.

Výstavba novej lanovej dráhy a demontáž starej predpokladá pôsobenie bodových, plošných a líniových zdrojov znečistenia. Stavebná činnosť si vyžiada nákladnú dopravu a činnosť strojov, ktoré budú produkovať emisie z výfukových plynov a počas zemných a stavebných prác sa predpokladá zvýšená sekundárna prašnosť z odkrytých plôch a z dopravy. Pôsobenie bude prevažne lokálne viazané na plochu staveniska a líniové v trasách prístupových ciest. Variant č. 1 predpokladá výrub lesných porastov pred začatím výstavby a o niečo väčší rozsah stavebných a asanačných prác, s čím bude spojená aj mierne vyššia záťaž emisiami a prašnosťou v porovnaní s variantom 2.

2.2. Odpadové vody

Vlastná prevádzka sedačkovej lanovky nie je spojená s produkciou splaškových odpadových vôd. Ich produkcia bude viazaná na pracovníkov, ktorí budú zabezpečovať obsluhu zariadenia a návštevníkov, ktorí budú využívať lanovú dráhu. Ako bolo už uvedené, počet pracovníkov v prevádzke lanovky sa oproti súčasnému stavu nezvýši, nezvýši sa teda z tohto titulu ani súčasná produkcia odpadových vôd. Tak ako v prípade spotreby pitnej vody, možno predpokladať určité zvýšenie návštevnosti z titulu skvalitnenia ponuky strediska v zimnom období. Zvýšený počet je možné pokryť v rámci sociálnych zariadení a systému odvádzania a likvidácie splaškových vôd v areáli strediska bez nároku na jeho zmenu alebo zvýšenie kapacity. To isté platí aj v prípade produkcie splaškov v období výstavby.

Produkcia dažďových vôd v súvislosti s navrhovanou činnosťou sa nepredpokladá.

Variantné riešenie navrhovanej činnosti nemá vplyv na množstvo a likvidáciu splaškových a dažďových vôd.

2.3. Odpady

Prevádzka novej lanovej dráhy predpokladá vznik odpadov súvisiacich s údržbou a vlastnou prevádzkou technického zariadenia a vznik komunálneho odpadu súvisiaceho s návštevníkmi a obsluhou lanovky. Podľa katalógu odpadov ide o odpady zaradené v kategórii ostatný, v menšom množstve aj nebezpečný odpad. Predpokladá sa, že pri prevádzke budú produkované nasledovné druhy odpadov:

13 01 10 nechlórované minerálne hydraulické oleje – N

13 01 11 syntetické hydraulické oleje – N

13 02 05 nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje – N

- 13 02 06 syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje - N
- 15 01 01 obaly z papiera a lepenky
- 15 01 02 obaly z plastov
- 15 01 07 obaly zo skla
- 15 01 10 obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami
- 15 02 02 absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami - N
- 16 06 02 nikel-kadmiové batérie – N
- 16 06 03 batérie obsahujúce ortuť – N
- 16 06 04 alkalické batérie
- 19 08 05 kaly z čistenia komunálnych odpadových vôd
- 19 08 09 zmesi tukov a olejov z odľučovačov oleja z vody obsahujúce jedlé oleje a tuky
- 20 01 01 papier a lepenka
- 20 01 02 sklo
- 20 01 08 biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad
- 20 01 11 textílie
- 20 01 35 vyradené elektrické a elektronické zariadenia – N
- 20 01 39 plasty
- 20 01 40 kovy
- 20 01 21 žiarivky - N
- 20 03 01 zmesový komunálny odpad

Odvoz a likvidácia odpadov bude riešená súčasne s odpadmi, ktoré vznikajú pri prevádzke ostatných existujúcich lyžiarskych, ubytovacích, stravovacích a iných zariadení lyžiarskeho strediska Plejsy. Likvidácia komunálneho odpadu bude zabezpečená v rámci existujúceho systému uskladňovania a pravidelného odvozu odpadu zo strediska a následnej likvidácie v rámci odpadového hospodárstva mesta Krompachy na regionálnej skládke. Odpady využiteľné ako druhotné suroviny budú triedené a zhromažďované osobitne v rámci existujúceho systému za účelom ich druhotného spracovania prostredníctvom oprávnených subjektov. Nebezpečné odpady vzniknuté pri prevádzke budú likvidované predpísaným spôsobom u oprávnených subjektov.

Z hľadiska produkcie odpadov v období prevádzky sa realizačné varianty nelíšia.

V období výstavby sa očakáva vznik stavebných odpadov súvisiacich s realizáciou stavby novej lanovky a odpadov z asanačných prác na existujúcich zariadeniach pôvodnej lanovky a lyžiarskych vlekov. Predpokladá sa vznik odpadov zatriedených prevažne ako ostatný odpad, v menšej miere aj nebezpečný odpad:

- 02 01 07 odpady z lesného hospodárstva
- 08 01 11 odpadové farby a laky obsahujúce nebezpečné látky - N
- 08 04 09 odpadové lepidlá a tesniace materiály obsahujúce nebezpečné látky - N
- 15 01 01 obaly z papiera
- 15 01 02 obaly z plastov
- 15 01 03 obaly z dreva
- 15 01 04 obaly z kovu
- 15 01 10 obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok - N
- 17 01 01 betón
- 17 01 06 zmesi alebo oddelené zložky betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky obsahujúce nebezpečné látky – N
- 17 01 07 zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06
- 17 02 01 drevo
- 17 02 02 sklo
- 17 02 03 plasty
- 17 03 02 bitumenové zmesi

- 17 04 01 med'
- 17 04 05 železo a oceľ
- 17 04 07 zmiešané kovy
- 17 04 09 kovový odpad obsahujúci zvyšky nebezpečných látok – N
- 17 04 11 káble iné ako uvedené v 17 04 10
- 17 05 04 zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03
- 17 05 06 výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05
- 17 09 03 iné odpady zo stavieb a demolácií vrátane zmiešaných odpadov obsahujúce nebezpečné látky - N

Prevažnú časť odpadu z obdobia výstavby predstavuje odpad z demontáže dopravných zariadení, ktorý bude sčasti druhotne spracovateľný. Prebytočná výkopová zemina bude využitá na terénne úpravy. Likvidácia ostatného stavebného odpadu bude zabezpečená dodávateľskou firmou, ktorá bude realizovať výstavbu a demontáž. V prípade variantu č. 1 sa predpokladá vyššia produkcia odpadov z lesného hospodárstva súvisiacich s prípravou územia pred začatím výstavby (výrub porastov) a väčší objem stavebných odpadov z asanácií (úplná likvidácia základov existujúcej lanovky).

2.4. Hluk a vibrácie

Navrhovaná činnosť nepredpokladá použitie technológií, ktoré sú zdrojom výraznejšej hlučnosti a vibrácií. Hladina hluku, ktorú produkujú strojné zariadenia moderných lanových dráh a pohyb zariadení na trati, je nízka s dosahom pôsobenia len v bezprostrednom okolí nástupnej a výstupnej stanice a trasy lanovky. Vzhľadom k tomu, že nová sedačková lanovka nahradí dve prípadne viac existujúcich dopravných zariadení, predpokladá sa úbytok zdrojov hluku s obmedzením jeho plošného pôsobenia na zjazdovej trati. Zdrojom hluku budú aj vlastní návštevníci strediska, najmä v mieste ich väčšej koncentrácie napr. pri nástupe lanovky. Oproti súčasnému stavu sa však celkový dopad zmení len nepatrne.

V prípade variantu č. 1 bude prevažná časť lanovky situovaná v lesnom prieseke, kde bude pôsobenie hlučnosti zariadenia tlmené okolitými lesnými porastami.

Výraznejšia hlučnosť a vibrácie budú spojené s činnosťou stavebných strojov a nákladnej dopravy v období výstavby s dosahom na priestor lyžiarskeho areálu a prístupových ciest. Prekročenie hlukových limitov v dôsledku výstavby a prevádzky sa nepredpokladá. V prípade variantu 1 sa predpokladá zvýšená hlučnosť súvisiaca s lesohospodárskou činnosťou pri príprave staveniska.

2.5. Iné výstupy

Prevádzka lanovej dráhy nepredpokladá produkciu iných výstupov ako sú napr. teplo, žiarenie alebo magnetické polia. V určitom rozsahu je potrebné očakávať vznik zápachu viazaný na výfukové plyny stavebných strojov a nákladnej dopravy počas prípravy a výstavby novej lanovej dráhy a demontáže dopravných zariadení.

2.6. Vyvolané investície

Navrhovaná činnosť si realizáciu vyvolaných investícií v dotknutom území nevyžaduje.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

3.1. Vplyvy na ovzdušie

Zhoršenie kvality ovzdušia z titulu realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti sa neočakáva. Prevádzka navrhovanej sedačkovej lanovky nepredpokladá použitie technológií, ktoré sú zdrojom znečistenia ovzdušia. Pohon je riešený na báze elektrickej energie bez produkcie znečisťujúcich látok. Zvýšenie emisií z dopravy v súvislosti s prevádzkou lanovky (obsluha, údržba, opravy a pod.) sa neočakáva, nakoľko lanovka nahradí staré zariadenia a doterajší objem dopravy sa v zásade nezmení. Nezmenený ostane aj súčasný rozsah zjazdových tratí, takže sa nepredpokladá väčšie použitie mechanizmov na úpravu tratí, ktoré produkujú emisie do ovzdušia. Návštevnosť strediska sa môže zvýšiť, nie však v takom rozsahu, aby to relevantne zvýšilo súčasnú úroveň zaťaženia výfukovými plynmi v línii prístupovej komunikácie a v priestore parkovacích plôch. Pri prevádzke navrhovanej činnosti sa realizačné varianty z hľadiska dopadu na ovzdušie líšiť nebudú.

Výstavba lanovej dráhy aj demontáž lyžiarskeho vleku a časti zariadenia lanovky si vyžiada nákladnú dopravu a činnosť strojov, ktoré budú produkovať emisie CO a NO_x z výfukových plynov a tuhé znečisťujúce látky. Zvýšená prašnosť sa očakáva aj uvoľňovaním častíc z plôch odkrytých zemnými prácami. Emisie z dopravy budú pôsobiť v línii prístupovej trasy cez obývanú časť mesta Krompachy, sústredenejší dopad sa predpokladá v mieste staveniska v údolnej časti areálu a pri zemných prácach na osadení podpier a staníc lanovky, menej sa prejaví v línii prístupov v rámci strediska, pre ktoré budú využívané sčasti existujúce účelové cesty. Vzhľadom na celkový objem prác a možnosť technického obmedzenia emisií a prašnosti, sa predpokladá len lokálne ovplyvnenie kvality ovzdušia bez dopadu na stav bioty a zdravotný stav trvalých obyvateľov mesta a prechodných obyvateľov strediska. V prípade variantu 1 bude značná časť prác realizovaná v odlesnenom páse trasy navrhovanej lanovky, kde bude vplyv emisií zachytený okolitými lesnými porastmi. Na druhej strane, tento variant bude spojený s vyššou záťažou emisiami z dôvodu realizácie výrubov pred začatím výstavby.

3.2. Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Výstavba novej lanovky si nevyžaduje zmeny v súčasnom spôsobe zásobovania strediska pitnou ani úžitkovou vodou. Potenciálne zvýšenie návštevnosti si vyžiada len nepatrný nárast spotreby pitnej vody bez nárokov na zvýšenie odberu alebo potrebu nového zdroja. V súvislosti s výstavbou novej lanovej dráhy sa nepredpokladá rozširovanie zjazdových tratí, takže navrhovaná činnosť si nevyžaduje zvýšenie odberu úžitkovej vody pre zasnežovanie. Navrhovaná činnosť si teda nevyžaduje záchyty prameňov, nové odbery z podzemných a povrchových zdrojov ani iné priame zásahy do režimu podzemných a povrchových vôd z titulu nárokov na vodu. Uvedené platí rovnako v prípade oboch realizačných variantov navrhovanej činnosti.

Na lokalite dotknutej výstavbou sa nenachádzajú vodné toky, takže priame zásahy do tokov aj ovplyvnenie toku splachmi zeminy z odkrytých plôch staveniska a zemných prác je vylúčené. V hornej časti priestoru na ploche zjazdovej trate sa vyskytuje niekoľko priesakov a výmokov podzemných vôd. Vody z nich sú zvedené umelo vytvorenými rigolmi a odvodňovacím systémom. V blízkosti podmočených plôch sa nachádza trasa pôvodnej lanovky a lyžiarskeho vleku určených pre demontáž. V prípade variantu č. 2 je v blízkosti situovaná aj trasa novej lanovej dráhy. Pri demontáži, stavebných prácach, manipuláciách a súvisiacej doprave nemožno vylúčiť zásahy do zamokrených plôch nachádzajúcich sa

v bezprostrednej blízkosti. V dôsledku prípadných mechanických zásahov môže lokálne dôjsť k zmene povrchového odtoku prameniacej vody mimo súčasného odvodňovacieho systému zjazdovky a bude potrebná jeho spätná úprava. Vzhľadom k tomu, že režim povrchového odtoku prameniacych vôd na zjazdovke už v súčasnom stave nie je prirodzený ale ovplyvnený odvodnením, prácami nedôjde k zásahom do prirodzených odtokových pomerov lokality.

Z hľadiska dopadu na kvalitu vody možno potenciálne riziko prevádzky hodnotiť ako zanedbateľné. Splaškové vody budú likvidované súčasným spôsobom bez nároku na zvýšenie kapacity zariadení a so zanedbateľným dopadom na množstvo a obsah znečistenia odpadových vôd. Pri bežnej prevádzke a údržbe zariadení novej lanovej dráhy nehrozí riziko znečistenia povrchových vôd. Riziko sa vzťahuje len na havarijné situácie, ktorým je možné účinne predchádzať dodržiavaním prevádzkových predpisov aj zvoleným technickým riešením obmedzujúcim manipuláciu s rizikovými látkami. Vzhľadom na odstránenie viacerých existujúcich dopravných zariadení, sa zníži celkový nárok na údržbu aj manipuláciu s nebezpečnými látkami a teda aj potenciálne riziko ich úniku.

Potenciálny dopad na kvalitu povrchových prípadne podzemných vôd nemožno vylúčiť v období výstavby pri intenzívnom využívaní stavebných strojov a nákladných áut, s čím je spojené riziko úniku ropných látok do prostredia, ale aj pri demontáži strojných zariadení lyžiarskych vlekov a lanovky s možným únikom mazív. Riziko je možné odstrániť udržiavaním a kontrolou dobrého technického stavu strojov a vozidiel, dodržiavaním predpisov pri manipulácii a vylúčením kolíznych situácií.

Hodnotenie dopadu na povrchové a podzemné vody prevádzkou činnosti je porovnateľné u oboch variantov. V období výstavby je väčšie riziko u variantu 1, nakoľko je náročnejší na rozsah prípravných prác aj nákladnej dopravy.

3.3. Vplyvy na horninové prostredie a pôdu

V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti nie sú potrebné žiadne podstatné zásahy do konfigurácie terénu, ktoré by mali za následok zmenu reliéfu. Navrhovaná činnosť nepredpokladá rozširovanie zjazdovej trate a teda ani väčší rozsah plošných terénnych úprav. Hrubé terénne úpravy budú nevyhnutné v spojení s osadením nástupných a výstupných staníc lanovky v rámci lokálnej konfigurácie terénu. Variant č. 1 predpokladá násyp pre vrcholovú stanicu a nutné odkopy a násypy pre nástupnú stanicu. Zvolená trasa lanovky si vyžiada lokálne úpravy aj pre osadenie traťových podpíer, a to najmä v hornej časti trasy, ktorá je členitejšia s výstupom skalného podložia na povrch. V prípade variantu 2 budú úpravy menej náročné vzhľadom na umiestnenie staníc v mieste existujúcich po asanácii zariadení.

Terénne úpravy budú spočívať v odkopoch a násypoch, ktoré si vyžadujú presun hmoty. Dôjde k odstráneniu pôdneho krytu a obnaženiu materskej horniny za účelom osadenia základov stavieb. K mechanickej deštrukcii pôdneho krytu dôjde aj pri demontážnych prácach. Tieto si vyžadujú aj spätné úpravy terénu po likvidácii zariadení a ich základov, najmä v priestore výstupnej a nástupnej stanice pôvodnej lanovky v prípade variantu č. 1. Pôdny kryt bude trvalo odstránený v rozsahu zastavanej plochy staníc a pätiiek podpíer. Dočasné zásahy do pôdneho profilu a premiestňovanie zeminy bude spojené s líniovými stavbami pri pokládke zemných rozvodov a s terénnymi úpravami staveniska a plôch poškodených výstavbou.

Z hľadiska vplyvu na stabilitu horninového a pôdneho prostredia nepredstavuje navrhovaný zámer činnosť so zvýšeným rizikom. V priestore navrhovanej činnosti sa udáva slabá náchylnosť na zosúvanie aj vodnú eróziu, čo vyplýva predovšetkým z geologického podložia. Riziko vodnej erózie na svahu zjazdovkej trate je značne znížené

umelým odvedením prameniacych vôd a reguláciou odtoku povrchovej vody. Zásahy do pôdneho krytu a podložia v tomto priestore sa predpokladajú len lokálne, bez plošnej deštrukcie. V súvislosti s navrhovanou činnosťou vo variante 2 nebude realizované odlesnenie. V prípade variantu 1 sa predpokladá líniový výrub prieseku, ktorý bude slúžiť len pre trasu lanovky, nie ako zjazdová trať, t. j. bude bez potreby odstránenia pňov a celološného zásahu. Z titulu výrubov sa teda významné zníženie stability pôdnej pokrývky a podložia alebo zvýšenie erózneho rizika neočakáva. V prípade všetkých mechanických zásahov do pôdy na zjazdovej trati je podstatné urýchlené vykonanie úpravy narušených plôch, realizácia protierózných opatrení a spätné zatrávnenie, a to v prípade výstavby aj demontáží. V prieseku lanovky v lesných porastoch bude funkciu stabilizácie plniť koreňový systém ponechaných pňov a náletová vegetácia. Tieto opatrenia by mali v prípade navrhovaných lokálnych zásahov zabrániť iniciácii erózných procesov bez dopadu na celkovú stabilitu horninového prostredia a pôdneho krytu.

Z hľadiska potenciálnej kontaminácie pôdy nepredstavuje prevádzka strediska väčšie riziko. Moderné lanové dráhy sú vybavené zariadeniami bez potreby pravidelnej manipulácie s mazivami, časť starších potenciálne rizikových zariadení bude likvidovaná. Bežná prevádzka motorových vozidiel obsluhy a návštevníkov neohrozuje pôdu nebezpečnými látkami, pokiaľ nedôjde k havarijnej situácii. Tomu je možné predchádzať pravidelnou údržbou a dodržiavaním všeobecných aj prevádzkových predpisov. Väčší pohyb techniky a vozidiel v teréne mimo ciest sa očakáva v období výstavby, teda aj riziko priameho prieniku nebezpečných látok do pôdy je vyššie. Aj v tomto prípade však hrozí len vo výnimočných situáciách, ktorým je možné účinne predchádzať. Vzhľadom na rozsah prípravných a asanačných prác je riziko väčšie v prípade variantu 1.

3.4. Vplyvy na biotopy a rastlinstvo

Realizácia zámeru nepredpokladá rozšírenie zjazdových tratí, takže vplyvy na rastlinstvo budú spojené len s výstavbou sedačkovej lanovky a demontážou existujúcich zariadení. Podstatné vplyvy sa vzťahujú na obdobie výstavby.

Variant č. 1

Zásahy do vegetačného krytu v prípade variantu č. 1 sa týkajú nelesných biotopov v spodnej a hornej časti zjazdovej trate a lesných biotopov v strednej časti trasy navrhovanej sedačkovej lanovky.

Dotknuté nelesné biotopy tvoria trávne porasty zjazdovej trate s výskytom bežne rozšírených fytocenóz a druhov, na niektorých plochách ovplyvnené intenzívnym utláčaním a zošľapávaním. Priamy zásah do vegetačného krytu zjazdovky predstavujú zemné práce na osadení podpier a výstupnej a nástupnej stanice navrhovanej lanovky. Trvalý záber biotopu t. j. trvalé odstránenie rastlinného krytu sa predpokladá v rozsahu zastavaných plôch pätiiek a staníc. Dočasný záber predstavujú línie pokládky elektrického vedenia a plochy poškodené stavebnou činnosťou a prácami na demontáži existujúcich zariadení, ktoré budú po ukončení stavby upravené a zatrávnené. Na zastavaných plochách demontovaných vlekov a lanovky bude takisto obnovený pôvodný trávny biotop. Po obnovení porastov sa celková plocha nelesného biotopu zväčší, nakoľko odstránené zastavané plochy prevyšujú rozsah zastavaných plôch novej lanovky.

Trasa lanovky v tomto variante je vedená mimo plôch výverov s porastom deväťsilov a záružlia močiarného v hornej časti zjazdovky. V blízkosti týchto lokalít budú prebiehať len asanačné práce na likvidácii jedného z vlekov a pôvodnej lanovky. Pri týchto prácach nemožno úplne vylúčiť lokálne mechanické poškodenie vlhkomilnej vegetácie, priestorové pomery však umožňujú plochy výverov z pohybu mechanizmom vylúčiť. Významnejšie

zásahy do režimu prameniáci vŕd sú vylúčené, takže nedôjde ani k zásadným zmenám v zastúpení spoločenstiev a druhov.

Lesné biotopy budú dotknuté v strednej časti trasy lanovky. Navrhuje sa výrub porastov v šírke 15 m, čo si vyžaduje koridor pre prevádzku navrhovanej lanovej dráhy. Celkový rozsah výrubov predstavuje cca 1,5 ha. Odlesnenie sa týka mladých listnatých a zmiešaných porastov vo veku 25 – 40 rokov, na malej ploche zasiahne starší cca 80ročný porast smrekovej monokultúry. Ide o sekundárne lesy, ktoré nemajú charakter významných lesných biotopov. V podraze redších skupín dôjde k poškodeniu krovitého, prevažne lieskového porastu a bylinnej etáže bežných lesných druhov. Odlesnená plocha bude slúžiť len ako priesek lanovky, nebude využívaná ako zjazdová trať, takže na ploche budú ponechané pne. Zmení sa charakter biotopu z lesného na rúbaniskový. Priesek bude pomerne úzky, takže na jeho ploche sa predpokladá okrem typických rúbaniskových druhov najmä zastúpenie náletových drevín z okolitých porastov.

Výstavba lanovky vo variante 1 nepredpokladá zásahy do biotopov národného a európskeho významu ani zásahy do biotopov chránených alebo vzácných rastlinných druhov.

V období po ukončení výstavby navrhovaná činnosť predstavuje len prevádzku navrhovanej lanovej dráhy ako náhrady existujúcej. Prevádzka nebude mať vplyv na rastlinné spoločenstvá zjazdovej trate. V úseku trasy lanovky, ktorá prechádza lesom, si prevádzka lanovky vyžiada pravidelné zásahy do vegetačného krytu v podobe odstraňovania náletových drevín v odlesnenom prieseku.

Variant č. 2

Druhý variant navrhuje lanovku v trase existujúcej. Lesné biotopy nebudú výstavbou dotknuté. Prevažná časť trasy novej lanovky prechádza nelesnými biotopmi zjazdovej trate. Tak ako v prípade alternatívy č. 1 dôjde k trvalému odstráneniu vegetačného krytu, ktorý tvoria bežné lúčne spoločenstvá, a to v rozsahu zastavaných plôch pätiiek podpier navrhovanej lanovky, ktoré nebudú v mieste pôvodných. V prípade nástupnej a výstupnej stanice lanovky budú využité základy pôvodných staníc, takže k ďalšiemu trvalému záberu biotopu nedôjde.

Dočasné zábery bude rovnako ako u variantu 1 tvoriť línia pokládky zemného elektrického vedenia a manipulačné a staveniskové plochy v súvislosti s výstavbou novej lanovky a demontážou starých dopravných zariadení. S výnimkou záberu lesných porastov bude dočasný záber porovnateľný u oboch variantov. Všetky plochy dočasných záberov aj plochy odstránených základov budú obnovené a spätne zatrávnené, takže dôjde k obnove pôvodného biotopu lúčnych spoločenstiev. Aj v tomto prípade bude rozsah obnovených plôch biotopu prevyšovať rozsah zastavaných plôch.

Vo vzťahu k vegetácii podmäčianých plôch bude v prípade tohto variantu v ich blízkosti prebiehať okrem demontáží aj stavebná činnosť na osadení podpier navrhovanej lanovky. Vhodnými opatreniami je však možné obmedziť priame zásahy do rastlinného krytu a vylúčiť podstatné zásahy do odtokových pomerov.

Výstavba lanovky vo variante 2 nepredpokladá zásahy do biotopov národného a európskeho významu ani zásahy do biotopov chránených alebo vzácných rastlinných druhov.

Ako vyplýva z hodnotení dopadov na kvalitu ovzdušia, vŕd a pôdy, riziko nepriaznivého ovplyvnenia nie je významné a je možné ho technicky obmedziť až vylúčiť, takže aj riziko ovplyvnenia rastlinného krytu prostredníctvom znečistenia iných zložiek prostredia je prakticky vylúčené, a to v prípade oboch variantov.

3.5. Vplyvy na živočíšstvo

Variant 1

Realizáciou činnosti v tomto variante bude dotknuté živočíšstvo lesného aj lúčneho biotopu. Priamy dopad na živočíchy sa očakáva pri odlesnení koridoru navrhovanej lanovky, kedy je reálne, že dôjde k likvidácii hniezd a úkrytov lesných druhov živočíchov, najmä vtákov. Dopad je možné zmierniť výrubom vo vhodnom období. Priamy vplyv sa očakáva aj pri vlastných zemných prácach a terénnych úpravách, kedy sa nedá vylúčiť likvidácia zemných hniezd a úkrytov prípadne aj jedincov niektorých druhov, najmä bezstavovcov a zemných cicavcov.

Celkový dopad výstavby na nelesné biotopy živočíchov, ktoré tvorí priestor zjazdovej trate bude zanedbateľný. Trvalý záber biotopu zastavaním bude obmedzený na základy pätiiek podpier a staníc navrhovanej lanovky v dolnom a hornom úseku. Zároveň dôjde k rozšíreniu biotopu o plochy uvoľnené demontážou pôvodnej lanovky a lyžiarskeho vleku prípadne vlekov. Charakter biotopu sa realizáciou nezmení, jeho plocha sa mierne zväčší, dôjde k eliminácii viacerých bariér. Realizácia novej lanovky nepredstavuje oproti súčasnému stavu riziko ovplyvnenia podmienok existencie zastúpených druhov, tak ako ich poskytuje priestor zjazdovky v prevádzkovanom lyžiarskom areáli.

V prípade zásahu do lesných biotopov bude vytvorený odlesnený pás v šírke 15 m, čím dôjde k oddeleniu časti porastov od komplexov lesa v pohorí Hnileckých vrchov. Oddelený bude úzky pás lesa, ktorý hraničí s priestorom lyžiarskeho areálu a zjazdovej trate a je členený koridormi lesných ciest. Vzhľadom k tomu tento zásah nebude mať charakter relevantnej fragmentácie biotopu, v malom rozsahu sa len zmenší plocha súvislých lesných porastov. Z hľadiska zastúpenia lesného živočíšstva sa jedná o málo významný zásah do ich biotopu. Ťažisko trvalého výskytu významných druhov (napr. veľké šelmy, vzácnejšie druhy avifauny) sa nachádza v odľahlejších komplexoch lesa v rámci pohoria a realizáciou činnosti v okrajovej časti na styku s rekreačným priestorom nedôjde k ovplyvneniu ich životných podmienok. Nepredpokladá sa ani zmena veľkosti a charakteru lovisk a trofickéj bázy významnejších druhov. Odlesnený pás koridoru lanovky predstavuje nový typ biotopu charakteru rúbaniska, v dôsledku čoho môže lokálne dôjsť k nástupu iných druhov viazaných na tento typ troficky alebo aj existenčne (napr. bezstavovce).

Navrhovaná činnosť nepredpokladá vznik migračných bariér pre vodné a semiakvatické živočíchy. V prípade vyšších stavovcov vznik lesného prieseku nepredstavuje bariéru, naopak z pozorovaní migračných trás v podobných podmienkach je zrejmé, že odlesnené línie sú často využívané najmä raticovou zverou pri lokálnej migrácii za potravou. Bariérové môže pôsobiť vlastné zariadenie lanovej dráhy pre vtáctvo. Z hľadiska rozsahu bariérových prvkov sa však súčasný stav zmení pozitívne, nová lanová dráha nahradí štyri líniové bariérové prvky na zjazdovej trati. Nová lanovka bude umiestnená sčasti v lesnom prieseku, pričom výška podpier nebude presahovať výšku okolitého porastu, čím sa eliminuje riziko stretu s vtákmi pri vyšších preletoch.

Rušivé vplyvy prevádzky novej lanovky sú viazané na zimné obdobie a vlastný areál strediska. Budú sústredené v priestore, kde už v súčasnosti pôsobia vplyvy urbanizácie a rekreačných aktivít na zastúpené živočíšne druhy. Rozsah týchto vplyvov sa v porovnaní so súčasným stavom nezvýši. Rozšíri sa len priestor pôsobenia rušivých vplyvov, a to o trasu novej lanovky v lesnom prieseku. Zníži sa celkový počet dopravných zariadení v rámci strediska a tým aj rozsah rušivých vplyvov (hlučnosť zariadení, koncentrácia lyžiarov v priestore nástupov a pod.). V dôsledku zlepšenia kvality podmienok v lyžiarskom stredisku možno očakávať prípadné zvýšenie dennej návštevnosti strediska. Vo vzťahu k

úrovni rušivých vplyvov na živočíšstvo sa to však prejaví nepatrne, populácie druhov viazané na okolité lesné porasty nebudú dotknuté.

Počas výstavby je nutné očakávať zvýšený rozsah rušivých vplyvov v dôsledku prípravy územia (výrub prieseku) a stavebnej a asanačnej činnosti. Ich dopad však bude časovo obmedzený a sústredený v priestore mimo vlastných biotopov významných populácií živočíchov. Rušivé pôsobenie hluku môže mať za následok len dočasný ústup z jeho bezprostredného dosahu bez ohrozenia prežívania a vývoja populácií v širšom území. Nepriaznivé dopady v období rozmnožovania a vyvážania mláďat napr. u lesných druhov vtákov bežne hniezdiacich v blízkosti areálu je možné obmedziť vylúčením prác v jarom období.

Variant 2

Realizáciou činnosti bude dotknuté prevažne živočíšstvo lúčneho biotopu. Zásahy do lesných ekosystémov sa v tomto variante nepredpokladajú, biotopy lesných druhov ostanú zachované bez zmeny. Priamy dopad na živočíchy sa očakáva pri zemných prácach a terénnych úpravách na ploche zjazdovky, kedy sa nedá vylúčiť likvidácia zemných hniezd a úkrytov prípadne aj jedincov niektorých druhov, najmä bezstavovcov a zemných cicavcov.

Tak ako v prípade variantu 1, celkový dopad výstavby na nelesné biotopy živočíchov, ktoré tvorí priestor zjazdovej trate, bude zanedbateľný. Trvalý záber biotopu zastavaním predstavuje plochy pätiiek podpier. Zároveň dôjde k rozšíreniu biotopu o plochy uvoľnené demontážou lyžiarskeho vleku a pôvodnej lanovky. Ani v tomto prípade nedôjde k úbytku celkovej veľkosti ani charakteru biotopu, naopak, kvalita a celistvosť biotopu sa zlepší likvidáciou niektorých zariadení na zjazdovke. Riziko ovplyvnenia životných podmienok zastúpených druhov v priestore existujúceho lyžiarskeho areálu nehrozí.

Tak ako v prípade variantu 1, navrhovaná činnosť nepredpokladá vznik migračných bariér pre vodné a semiakvatické živočíchy, ani pre suchozemské stavovce. Bariérovo môže pôsobiť vlastné zariadenie lanovej dráhy pre vtáctvo. Keďže ide o výmenu existujúcej lanovky v tej istej trase tento potenciálny dopad ostane bez zásadnej zmeny, líšiť sa môže len tvar a objem bariér podperných bodov. Počet bariér v priestore zjazdovky sa realizáciou zámeru celkovo zníži odstránením zariadenia jedného až troch vlekov.

Z hľadiska pôsobenia rušivých vplyvov prevádzky novej lanovej dráhy možno variant 2 hodnotiť porovnateľne s prvým variantom. Na rozdiel od variantu 1 budú však dopady sústredené len do priestoru zjazdovej trate, lesné druhy nebudú prevádzkou lanovky dotknuté.

Počas výstavby je nutné očakávať zvýšený rozsah rušivých vplyvov v dôsledku stavebnej a asanačnej činnosti. V porovnaní s variantom 1 bude celkový rozsah nižší, nakoľko realizácia si nevyžaduje výrub lesa. Práce budú vykonávané len v priestore zjazdovky bez výraznejšieho dopadu na lesné druhy.

3.6. Vplyvy na štruktúru a scenériu krajiny

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zmene krajinnej štruktúry priamo dotknutého územia. V prípade variantu č. 2, ktorý uvažuje s výstavbou lanovky na zjazdovej trati, je zmena zanedbateľná. U variantu 1 je zmena podstatnejšia; spočíva v odlesnení prieseku pre výstavbu a prevádzku lanovky, čím dôjde k zvýšeniu podielu nelesných plôch na úkor lesa v rozsahu cca 1,5 ha. Zmena sa týka priestoru, kde je podiel krajinotvorných prvkov a celkový vzhľad krajiny daný súčasným využívaním územia pre rekreačné a športové

aktivity. V dôsledku toho sa výmena lanovky a jej posun do novej trasy prejaví z hľadiska krajiny len lokálne v rámci mozaiky nelesných prvkov zjazdoviek, urbanizovaných plôch a technických prvkov lyžiarskeho strediska v pomerne rozsiahlych lesných celkoch Plejsov a Krompašského vrchu. V širšom území pohoria ostane štruktúra a vzhľad krajiny bez zmeny. V prípade oboch variantov sa výrazne zmení podiel technických prvkov a zastavaných plôch v rámci strediska, nakoľko výstavba novej lanovky predpokladá odstránenie niektorých lyžiarskych vlekov a pôvodnej lanovky a všetkých súvisiacich zariadení.

Podobne možno hodnotiť aj dopad na scenériu a vizuálne pôsobenie priestoru. Nový prvok lanovky bude osadený do priestoru, ktorý je už v súčasnosti lokálne ovplyvnený vizuálnymi defektmi technických prvkov a urbanizovaných štruktúr. Aj v prípade variantu 1 vertikálna línia odlesneného pásu pre novú lanovku vizuálne splynie s existujúcou zjazdovou traťou bez zásadného zhoršenia celkovej scenérie v pohľade od mesta Krompachy. Lokálne dôjde k zlepšeniu vizuálneho vnemu odstránením viacerých technických zariadení z voľného priestoru zjazdovej trate, čo sa výrazne prejaví najmä v prípade variantu 1, ktorý predpokladá presun lanovky do lesného prieseku s optickou bariérou porastov. Celkové scenérie hlavného hrebeňa Hnileckých vrchov a Galmusu nebudú realizáciou zámeru ovplyvnené.

3.7. Vplyvy na kultúrne pamiatky

Priamo na dotknutej lokalite ani v bezprostrednej blízkosti sa kultúrne pamiatky nenachádzajú. Ohrozenie pamiatok v meste Krompachy a v regióne Spiša realizáciou zámeru je vylúčené.

3.8. Vplyvy na socio-ekonomické aktivity

Navrhovanou činnosťou u oboch riešení bude priamo dotknutá oblasť cestovného ruchu a poľnohospodárskej výroby. Variant 1 sa prejaví aj v oblasti lesného hospodárstva.

Trvalý záber poľnohospodárskej pôdy bude celkovo zanedbateľný. Zámer predpokladá nové zábery pod stanice a podpery lanovky, ale aj obnovu poľnohospodárskej pôdy po asanácii existujúcich základov. Zámer nebude mať dopad na súčasný rozsah a spôsob hospodárenia v širšom riešenom území. Súčasné využívanie priamo dotknutých pozemkov zabezpečuje prevádzkovateľ lyžiarskeho strediska v rámci letnej údržby zjazdovej trate. Rozdiel u realizačných variantov spočíva vo väčšom zábere pôdy u variantu č. 2, ktorý uvažuje s trasovaním novej lanovky po zjazdovej trati. Celkový dopad sa však výraznejšie nelíši.

Priemyselné aktivity v širšom území nebudú realizáciou dotknuté. Navrhovaná činnosť si nevyžaduje zmenu organizácie a systému dopravy ani iné zásadné zmeny miestnej infraštruktúry. Z tohto pohľadu sú varianty riešenia porovnateľné.

Na úseku lesného hospodárstva dôjde k obmedzeniu lesohospodárskej produkcie na plochách, ktoré budú odlesnené v súvislosti s výstavbou novej lanovej dráhy a jej prevádzkou vo variante č. 1. Ide o dočasný záber na celkovej ploche 1,5 ha. Dotknutým je LHC Krompachy. Trasa prechádza porastmi č. 480a, 480b, 479a, 479b, 478c, 478b, 477a, ktoré sú zaradené v kategórii hospodársky les. Tvoria ich prevažne mladé listnaté a zmiešané porasty, pre ktoré je v rámci schváleného LHP určené ponechanie bez zásahu, v niektorých prípadoch prebierka. Variant 2 nepredpokladá záber lesných porastov, je bez dopadu na lesohospodársku výrobu.

V oblasti cestovného ruchu sa navrhovaná činnosť prejaví pozitívne. Realizáciou novej lanovej dráhy sa značne zvýši štandard a kvalita technického vybavenia lyžiarskeho

strediska, ktoré patrí k najvýznamnejším atraktivitám cestovného ruchu v dotknutom regióne. Oproti súčasnému stavu sa zvýši prepravná kapacita lanovky, čo umožní prepravu väčšieho počtu lyžiarov pri súčasnom znížení čakacích dôb a zlepšení kvality a komfortu poskytovaných služieb. Ku zvýšeniu komfortu aj bezpečnosti na lyžiarskej trati prispeje odstránenie podpier a zariadení minimálne jedného z existujúcich lyžiarskych vlekov v hornej časti areálu. V prípade variantu 1 bude tento dopad markantný, nakoľko z priestoru zjazdovky bude odstránené aj celé zariadenie starej lanovky. Uvedené skutočnosti ovplyvnia ekonomické zhodnotenie potenciálu strediska s prínosom pre prevádzkovateľa, dotknuté mesto aj región.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

Navrhovaná činnosť je situovaná do existujúceho lyžiarskeho strediska, ktoré je v prevádzke a je s ním spojená určitá záťaž aj vo vzťahu k zdraviu obyvateľstva. Areál je situovaný mimo zastavanej časti mesta Krompachy, je však prístupný miestnou komunikáciou cez obývanú časť mesta, s čím je spojené priame pôsobenie hlučnosti a emisií z dopravy na bývajúcce obyvateľstvo. Dotknutá bude časť obyvateľov mesta žijúcich v bezprostrednej blízkosti miestnej komunikácie a sčasti aj hlavných cestných ťahov smerom na Spišskú Novú Ves a Košice, ktoré umožňujú prístup do strediska zo vzdialenejších oblastí. Z hľadiska ovplyvnenia obyvateľstva nepredstavuje navrhovaná činnosť zdravotné riziko. Ide o sezónne pôsobenie v zimnom období s ťažiskovým zaťažením v ranných a popoludňajších hodinách. Celková intenzita dopravy predpokladá len nepatrné zvýšenie existujúcej záťaže emisiami a hlukom v dôsledku potenciálneho zvýšenia návštevnosti. Môže to ovplyvniť kvalitu a pohodu života obyvateľov v dosahu dopravy, predpokladá sa však len nepatrný dopad. Vzhľadom k tomu, že zvýšenie štandardu vybavenosti v stredisku bude slúžiť aj pre rekreáciu a športové vyžitie miestneho obyvateľstva, možno súčasne predpokladať aj pozitívny dopad na ich kvalitu života a zdravie.

Zhoršenie podmienok života v dôsledku hlučnosti, prašnosti a emisií sa u dotknutých obyvateľov očakáva v období výstavby v dôsledku zvýšenej intenzity nákladnej dopravy. Tieto vplyvy budú časovo obmedzené na obdobie niekoľkých mesiacov. Ich intenzita môže ovplyvniť kvalitu a pohodu života, nepredstavuje však riziko ohrozenia zdravia obyvateľov. Výraznejšie sa dotkne len obyvateľov bývajúcich v južnej časti mesta v nadväznosti na miestnu komunikáciu, kde je celkový objem záťaže z existujúcej dopravy nižší v porovnaní s hlavnými cestnými ťahmi.

Zdravotné riziká vyplývajúce z prevádzky lanovej dráhy vo vzťahu k obsluhu a návštevníkom budú limitované dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových predpisov. To isté platí aj vo vzťahu k osobám, ktoré budú zabezpečovať prípravné a stavebné práce a demontáž pôvodnej lanovky. Zvýšenie bezpečnosti a teda aj zníženie rizika úrazov lyžiarov sa predpokladá ako jeden z cieľov navrhovanej činnosti. Prispeje k tomu demontáž jedného až troch lyžiarskych vlekov, ktoré sú umiestnené kolízne na zjazdovej trati a v prípade variantu 1 aj úplné odstránenie pôvodnej lanovej dráhy zo zjazdovky.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Navrhovaná činnosť je situovaná v území s 1. stupňom ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Jej

realizáciou nebudú priamo dotknuté žiadne chránené územia vyhlásené podľa tohto zákona nachádzajúce sa v okolí a v širšom území.

Najbližšie situované je navrhované chránené vtáčie územie Volovské vrchy. Výstavba novej lanovky je riešená v rámci existujúceho lyžiarskeho strediska, ktorého priestor sa nachádza mimo vtáčieho územia. Ako vyplýva z predchádzajúcich hodnotení, realizáciou zámeru nedôjde k rozšíreniu zjazdových tratí ani lyžiarskeho areálu na úkor biotopov významných druhov, ktoré sú súčasťou navrhovaného vtáčieho územia. Stavebné práce na výstavbe lanovky a asanačné práce vzhľadom na ich rozsah a umiestnenie nebudú mať nepriaznivý vplyv na biotopy v CHVU a z hľadiska rušivých vplyvov budú lokálne ovplyvnené len populácie druhov vyskytujúcich sa v blízkosti staveniska t. j. mimo vtáčieho územia. Rozsah rušivých vplyvov na významné druhy v rámci CHVU z titulu prevádzky nového zariadenia sa oproti súčasnému stavu nezmení, ostane zachovaná sezónna prevádzka bez zvýšenia návštevnosti priestoru v období mimo zimy. Potravné biotopy, loviská a trofická báza významných vtáčích druhov napr. dravcov mimo navrhovaného chráneného vtáčieho územia ostanú zachované aj po realizácii zámeru.

V prípade navrhovaného chráneného územia PR Rovne, ktoré je situované v hrebeňovej časti Hnileckých vrchov, je nepriaznivý dopad navrhovanej činnosti vylúčený vzhľadom na vzdialenosť, orientáciu, spádovosť aj rozsah vplyvov výstavby vo vzťahu k uvedenej lokalite.

Lokalita výstavby sa nachádza aj mimo vodohospodársky chránených a významných území, takže priamy dopad na ne je vylúčený. V širšom území sa nachádza PHO vodného zdroja, je však situované na opačnej strane hrebeňa so spádom do povodia Hnilca, takže aj nepriame ohrozenie v dôsledku potenciálneho znečistenia povrchových a podzemných vôd počas výstavby a prevádzky je vylúčené. Nároky na vodné zdroje navrhovaná činnosť nemá.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia.

Ťažisko vplyvov realizácie zámeru bude sústredené do obdobia prípravy výstavby a vlastných stavebných prác na objektoch novej lanovej dráhy a demontáže existujúcich zariadení, kedy sa predpokladá zvýšenie záťaže hlukom, prašnosťou a emisiami výfukových plynov v súvislosti s výrubom lesných porastov, zásahmi do pôdneho krytu a súvisiacou dopravou. Tieto dopady budú mať dočasný charakter v trvaní cca 6 – 9 mesiacov, ich pôsobenie bude lokálne v mieste staveniska a v trase dopravných zariadení, menej v línii prístupovej cesty. Z hľadiska rozsahu a časového pôsobenia možno považovať za náročnejší variant 1, ktorý je náročnejší na prípravné práce aj rozsah terénnych úprav.

Po ukončení výstavby dôjde k zásadnému poklesu intenzity vplyvov, pričom ich úroveň sa priblíži k súčasnej. Prevádzka lanovky bude sezónna, obmedzená na zimnú sezónu, mimo tohto obdobia nebude navrhovaná činnosť v prevádzke, čomu bude zodpovedať aj obmedzenie celkového pôsobenia na minimum. Z hľadiska prevádzky možno považovať varianty za celkovo porovnateľné s výnimkou potreby pravidelných zásahov do náletových drevín v prieseku lanovky v prípade realizácie variantu č. 1. Z časového hľadiska ide o zásahy opakujúce sa periodicky v závislosti od rýchlosti obnovy drevín.

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Realizácia zámeru nepredpokladá vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu vplyvy spôsobiť s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti sa neočakávajú žiadne relevantné vyvolané súvislosti vo vzťahu k súčnému stavu životného prostredia, ktoré nie sú predmetom predchádzajúcich hodnotení.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

S realizáciou činnosti sú spojené aj riziká havarijného resp. katastrofického charakteru. Môže k nim dôjsť v dôsledku rizikových situácií spôsobených vojnovým konfliktom, sabotážou, haváriou (zlyhanie zariadení alebo ľudského faktora) alebo extrémnym pôsobením prírodných síl (vietor, sneh, mráz, prívalová voda), čo môže mať za následok poškodenie zložiek životného prostredia, ale aj poškodenie zdravia alebo smrť. V súvislosti s prevádzkou sedačkovej lanovky a lyžiarskych svahov nemožno vylúčiť ani úrazy návštevníkov pri športovej činnosti. Štatisticky sa jedná o málo pravdepodobné situácie, ktoré je možné minimalizovať až vylúčiť dodržiavaním všeobecne platných právnych predpisov a prevádzkových a bezpečnostných predpisov počas výstavby aj pri prevádzke zariadení.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

10.1. Územno-plánovacie opatrenia

V prípade realizácie činnosti vo variante č. 1 t. j. alternatívy s trasovaním lanovky lesným priesekom je potrebné zabezpečiť súlad s grafickým vymedzením rekreačného priestoru Huba – Predné Plejsy v schválenom územnom pláne mesta Krompachy spracovaním a schválením doplnku k územnému plánu.

10.2. Návrh opatrení na zmiernenie vplyvov počas výstavby

Dočasné potenciálne vplyvy navrhovanej činnosti na zložky prostredia je možné eliminovať alebo zmierniť realizáciou nasledovných technických opatrení v čase výstavby:

- zabezpečiť vhodnú organizáciu výstavby a pracovnej disciplíny za účelom zvýšenia efektivity prác a skrátenia obdobia pôsobenia vplyvov výstavby
- zabezpečiť presné určenie a vymedzenie staveniska resp. depónií výkopovej zeminy za účelom sústredeného skladovania materiálu, techniky a stavebných odpadov v rámci priestoru výstavby; vylúčiť tieto činnosti mimo určených priestorov
- pri terénnych úpravách, manipulácii s výkopovou zeminou a jej prepravou zabezpečiť opatrenia proti prenosu invázných druhov do prírodného prostredia
- zabezpečiť vyhovujúci technický stav mechanizmov a vozidiel a jeho kontrolu za účelom zníženia hlučnosti, emisií a rizika úniku ropných látok
- dopravu v čase výstavby organizovať prednostne po sieti existujúcich účelových komunikácií, minimalizovať pohyb ťažkej techniky po teréne zjazdovej trate
- vylúčiť dopravu a stavebné práce v období zrážok aj v období po výdatnejších alebo dlhotrvajúcich zrážkach

- v priestore zjazdovej trate, kde sa vyskytujú výmoky prameňov, zabezpečiť stavebné a asanačné práce a pohyb strojov a vozidiel tak, aby nedošlo k priamym zásahom do podmáčaných plôch
- výrub lesného porastu v prípade variantu č. 1 realizovať mimo hniezdneho obdobia za účelom vylúčenia likvidácie obsadených hniezd vtákov a rušivých vplyvov v citlivom období rozmnožovania
- plochy trvalých aj dočasných záberov v súvislosti s výstavbou na ploche zjazdových tratí odhumusovať a humusovú vrstvu použiť na terénne úpravy a rekultiváciu plôch narušených výstavbou
- minimalizovať dobu zemných prác a odkrytých plôch najmä v období zvýšenej veternosti a zrážok
- po ukončení terénnych úprav a zemných prác bezodkladne realizovať protierózne opatrenia s použitím biotextílií a zatrávnenie všetkých narušených plôch; pre zatrávnenie použiť výlučne stanovištne vhodné druhy (napr. spôsobom výsevu tzv. „senného kvetu“ z trávnych a bylenných druhov zastúpených na zjazdovej trati)
- v rámci demontáží dvojsedačky a lyžiarskych vlekov zabezpečiť úplné odstránenie betónových základov pätiiek a všetkých častí zariadenia vrátane stavieb slúžiacich obsluhu jednotlivých zariadení
- po demontáži zabezpečiť vyrovnanie terénu po pätkách, násypoch výstupnej a nástupnej stanice lanovky (variant 1) a vlekov; zabezpečiť úpravu poškodeného terénu a zatrávnenie za účelom obnovy lúčnych spoločenstiev
- v rámci likvidácie prebytočných dopravných zariadení zabezpečiť aj odstránenie ďalších solitérnych objektov na zjazdovej trati, ktoré pôsobia rušivo (napr. objekty typu unimobunky); v prípade, že tieto plnia nevyhnutné funkcie pre prevádzku lyžiarskeho areálu, doporučujeme nahradiť ich vhodnejšími prípadne vhodne upraviť alebo premiestniť za účelom zníženia vizuálneho impaktu
- minimalizovať produkciu stavebných odpadov počas výstavby, zabezpečiť ich priebežný odvoz a likvidáciu v zmysle platných právnych predpisov najmä o ohľadom na vysoký podiel asanačných prác

10.3. Návrh opatrení na zmiernenie vplyvov počas prevádzky

Pre obdobie prevádzky novej lanovej dráhy platia primerane opatrenia uplatňované pri prevádzke existujúcich zariadení strediska. Doporučuje sa:

- zabezpečiť dodržiavanie prevádzkových a bezpečnostných predpisov a pravidelnú kontrolu a údržbu strojných a ostatných zariadení za účelom vylúčenia zdravotných rizík a poškodenia zložiek životného prostredia prevádzkou
- zabezpečiť pravidelné kosenie trávnych porastov (v prvých rokoch po výsadbe viackrát) na plochách, ktoré boli zatrávnené po terénnych úpravách, likvidácii zariadení a na miestach poškodených stavebnou a asanačnou činnosťou s cieľom zabránenia ruderalizácii
- pravidelnú likvidáciu náletových drevín v prieseku trasy lanovej dráhy v prípade variantu č. 1 realizovať v mimovegetačnom období za účelom zmiernenia dopadu na hniezdiace vtáctvo a ostatné živočchy, ktoré môžu vyhľadávať tento priestor pre rozmnožovanie, úkryty alebo obživu

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

V prípade nulového variantu by pokračovala prevádzka lyžiarskeho strediska Relax Center Plejsy s existujúcou technickou vybavenosťou. Existujúca dvojsedačková lanovka je v prevádzke už dlhé obdobie, nezodpovedá najnovším trendom vo vývoji horských dopravných zariadení a má obmedzenú kapacitu. Jej trasa vedie po zjazdovej trati, čo znižuje priestor bezkolízneho využívania zjazdovky a znižuje nielen komfort ale aj bezpečnosť lyžiarov. Podobne možno hodnotiť vysokú koncentráciu lyžiarskych vlekov na ploche zjazdovej trate vo vrchnej časti strediska. Vzhľadom k tomu, že stredisko Plejsy je považované za najvýznamnejší lyžiarsky areál v rámci Košického kraja a slúži aj pre medzinárodné podujatia a prípravu slovenskej reprezentácie, je zrejmé, že sa počíta s jeho ďalšou prevádzkou a teda aj so zabezpečovaním vyhovujúcich parametrov a kvality vybavenosti a zvyšovaním štandardu poskytovaných služieb, čo je premietnuté aj do záväzných častí územného plánu na úrovni kraja aj obce. Pokiaľ ostane dlhodobo zachovaný súčasný stav lyžiarskej vybavenosti možno očakávať celkové zníženie úrovne a štandardu strediska. Aj v prípade, že nebude realizovaný predložený zámer na výmenu lanovej dráhy a celkovú modernizáciu zariadení, je vysoko pravdepodobné, že prevádzka strediska si vyžiada v blízkej budúcnosti realizáciu podobných zámerov.

Z hľadiska využívania územia nulový variant predpokladá, že nedôjde k záberu lesných porastov z dôvodu navrhovanej činnosti v prípade variantu 1 a tieto budú naďalej užívané súčasným spôsobom. V oblasti cestovného ruchu v území možno očakávať pri nulovom variante zníženie atraktivity strediska z dôvodu vyššie uvedeného znižovania úrovne s dôsledkami v ekonomickej oblasti pre mesto a región. Ostatné odvetvia činnosti ostajú nedotknuté.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územno-plánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Platnou územno-plánovacou dokumentáciou vyššieho stupňa pre dotknuté územie je návrh územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Košického kraja a jeho zmeny a doplnky spracované v roku 2004 projektovou kanceláriou URBI Košice, ktorých záväzná časť bola schválená Všeobecne záväzným nariadením Košického samosprávneho kraja č. 2/2004 zo dňa 30. 8. 2004.

Navrhovaná činnosť je podľa ÚPN VÚC situovaná v existujúcom stredisku turizmu Krompachy – Plejsy. V uvedenej dokumentácii sa uvádza ako najvýznamnejšie lyžiarske stredisko na území Košického kraja, v prípade ktorého je potrebné venovať zvýšenú pozornosť komplexnému rozvoju. Ide o medzinárodné stredisko turizmu v rámci rekreačného územného celku Volovské vrchy, navrhované v rámci ÚPN VÚC ako stredisko turistiky a zimných športov v horskej krajine, s ťažiskom v zimnej a letnej sezóne, s kapacitou 6000 denných návštevníkov (návrh do r. 2015). Záväzné regulatívy ÚPN VÚC Košického kraja v oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a turizmu navrhujú v bode 4.10. rozvíjať a zvyšovať komplexnosť, štandard a kvalitu ponuky rekreačných a športových aktivít, služieb cestovného ruchu a turizmu všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že navrhovaná činnosť, ktorej cieľom je výmena existujúcich, z viacerých hľadísk nevyhovujúcich, dopravných zariadení za nové zariadenie vyššieho štandardu a kvality v lyžiarskom stredisku Krompachy – Plejsy, je v plnom súlade s návrhmi a regulatívmi platného ÚPN VÚC Košického kraja a to v prípade oboch variantov.

Na úrovni obce bol spracovaný návrh územného plánu mesta Krompachy (spracovateľ architektonická kancelária ARKA s. r. o. Košice), ktorý bol schválený dňa 29. 10. 2002 všeobecne záväzným nariadením Mestského zastupiteľstva v Krompachoch č. 5/2002.

V záväzných častiach územného plánu mesta Krompachy sa v rámci koncepcie rozvoja mesta pre športovo-rekreačné a rekreačné využívanie navrhuje priestor Huba – Predné Plejsy s plánovaným rozvojom športovo-rekreačných aktivít s výhľadovým rozšírením po Krompašský vrch a prepojením na rekreačno-lyžiarsky areál v Žakarovciach. Územný plán uvažuje s dobudovaním nových horských dopravných zariadení vrátane predĺženia sedačkovej lanovky a zjazdovej trate po kótu Krompašský vrch. Kapacitne je výhľadový rozvoj limitovaný dennou návštevnosťou 2000 osôb za deň vo vrcholovej časti strediska. Priestorovo je v grafickej časti územného plánu dotknuté športovo – rekreačné územie lyžiarskeho areálu vyčlenené východným okrajom zjazdovej trate.

Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že navrhovaná činnosť vo variante 2, ktorý predpokladá trasu novej lanovky v trase existujúcej, je v súlade s funkčným aj priestorovým využitím územia v zmysle schváleného ÚPN mesta. V prípade variantu 1 navrhovanej činnosti je lanová dráha trasovaná lesnými porastmi východne od zjazdovky, ktoré nie sú v grafickej časti ÚPN zahrnuté do rekreačného priestoru Huba – Predné Plejsy. Variant 1 je teda v súlade s funkčným využitím územia, z hľadiska lokalizácie dopravného zariadenia však nie je v súlade s grafickým vymedzením priestoru určeného na rozvoj rekreačnej a športovej funkcie v riešenom území.

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

V zmysle prílohy č. 8 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov je navrhovaná činnosť „Výstavba sedačkovej lanovky Relax Center Plejsy“ zaradená v kapitole č. 14. *Účelové objekty pre šport, rekreáciu a cestovný ruch v položke č. 4. Zjazdové trate, bežecké trate, lyžiarske vleky, skokanské mostíky, lanovky a ostatné zariadenia v časti B – zisťovacie konanie.*

Realizáciou navrhovanej činnosti sa celková prepravná kapacita v stredisku Relax Center Plejsy zvýši max. o 18%, pričom sa zníži celková dĺžka a počet dopravných zariadení, takže navrhovaná činnosť nie je posudzovaná ako zmena, v dôsledku ktorej sa rozsah činnosti zvýši o viac ako 25% v zmysle § 18 ods. 2 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z.

Vzhľadom na charakter, rozsah, lokalizáciu a variantné riešenie navrhovanej činnosti je predpoklad, že predložený zámer v dostatočnom rozsahu preveril všetky súvislosti a potenciálne dopady navrhovanej činnosti u oboch predložených variantov. Pokiaľ v pripomienkovom konaní nebudú uplatnené závažné a relevantné pripomienky nad rámec predloženého zámeru, ktoré nebude možné riešiť v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie a schvaľovacieho procesu, doporučujeme, aby bolo posudzovanie navrhovanej činnosti „Výstavba sedačkovej lanovky Relax Center Plejsy“ ukončené v stupni zisťovacieho konania bez požiadavky ďalšieho hodnotenia.

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu

Činnosť „Výstavba sedačkovej lanovky Relax Center Plejsy“ je predložená okrem nulového v dvoch realizačných variantoch.

Nulový variant

Nulový variant predstavuje ponechanie súčasného stavu vybavenosti, kapacity a podmienok lyžiarskeho strediska Relax Center Plejsy. Táto alternatíva je výhodná z hľadiska toho, že je s ňou spojený nulový dopad na jednotlivé zložky prírodného prostredia, nakoľko nemá nároky na stavebné práce a s tým súvisiace priame dopady a rušivý vplyv. Z hľadiska prevádzky strediska však predstavuje nevyhovujúci stav. V stredisku sa nachádza 9 horských dopravných zariadení s celkovou kapacitou 6.270 os/hod, pričom všetky sú umiestnené na zjazdovej trati. To vytvára, najmä vo vrchnej časti zjazdovky, množstvo bariér pôsobiacich kolízne z hľadiska bezpečnosti aj komfortu lyžovania. Celková prepravná kapacita strediska je pokrytá veľkým počtom dopravných zariadení nižšej kapacity, z ktorých každé predstavuje určitú záťaž. Hlavné dopravné zariadenie t. j. dvojsedačková lanovka už nezodpovedá súčasným štandardom z hľadiska technického a kapacitného a vyžaduje modernizáciu.

Vzhľadom na vysoký počet optických bariér a vizuálnych defektov na svahu zjazdovej trate je nulový variant zároveň nevyhovujúci aj z hľadiska scenérie a vzhľadu krajiny.

Realizačné varianty

Oba navrhované varianty realizácie zámeru riešia nevyhovujúci stav dopravnej lyžiarskej vybavenosti strediska Plejsy, ktorý predstavuje nulový variant, sú teda oproti nemu výhodnejšie z hľadiska prevádzky, bezpečnosti, štandardu a atraktivity strediska pre návštevníkov s dôsledkami v ekonomickej oblasti pre prevádzkovateľa, mesto aj región. Realizácia navrhuje prepravnú kapacitu 2.400 až 3.000 os/hod pokrytú hlavným dopravným zariadením – štvorsedačkovou, prípadne šesťsedačkovou lanovkou doplnenú kapacitou zredukovaných lyžiarskych vlekov ako doplnkových zariadení (2920 až 4370 os/hod. v závislosti od počtu odstránených vlekov).

V porovnaní s nulovým variantom realizácia v prípade oboch predložených riešení predstavuje určitý rozsah priamych zásahov do pôdneho krytu, rastlinnej pokrývky a biotopov živočíchov v období prípravy stavby a vlastných stavebných prác, ktoré majú trvalý aj dočasný charakter. Realizácia predpokladá aj spätnú obnovu lúčneho biotopu po demontáži zariadení. Rozsah rušivých vplyvov sa predpokladá lokálny s dočasným pôsobením. Dopady na ovzdušie a hydrologické pomery možno hodnotiť u oboch variantov ako málo významné. Realizácia nemá dopad na chránené územia, významné biotopy a chránené a vzácne druhy bez ohľadu na zvolený variant.

Z hľadiska dopadov v období prevádzky možno hodnotiť realizáciu navrhovanej činnosti ako zlepšenie súčasného stavu. Rozsah vplyvov sa obmedzí na menší počet zariadení, odstránením starej lanovky a niektorých vlekov sa eliminuje ich prevádzkový vplyv na prírodné prostredie a človeka (hlučnosť, záber biotopu, bariérový vplyv, riziko kolízií, záťaž z údržby zariadení, energetická náročnosť). Prevádzka novej lanovej dráhy predpokladá použitie modernejších technológií, s čím je spojená nižšia hlučnosť, menšie riziko potenciálneho ohrozenia zložiek životného prostredia v prípade havárií a údržby a jej návrh garantuje menší dopad na vizuálne pôsobenie dotknutého priestoru.

Variant 1

V porovnaní s variantom 2 realizácie je toto riešenie náročnejšie na rozsah prípravných prác, nakoľko si vyžaduje aj výrub lesného priestoru a demontáž celého zariadenia

pôvodnej lanovky a teda aj celkovo väčší rozsah dopadov na prostredie v období výstavby.

V období prevádzky je navrhované riešenie variantu 1 z hľadiska potenciálneho vplyvu na prírodné prostredie približne porovnateľné s variantom 2. Samotná existencia odlesneného pásu v okrajovej časti lesných porastov nepredpokladá podstatnejší vplyv na veľkosť a súvislosť biotopov a životné podmienky živočíchov. Na rozdiel od druhej alternatívy však vyžaduje pravidelnú údržbu odlesneného pásu v koridore lanovky. Variant trasovania lesným priesekom je výhodnejší z hľadiska bezpečnosti a komfortu lyžovania, nakoľko predpokladá úplné odstránenie bariéry lanovky z lyžiarskej trate. Z hľadiska krajinárskeho tvorí lesný priesek vizuálny impakt, zároveň však opticky kryje technický prvok lanovky.

Z hľadiska úplného súladu s územnoplánovacou dokumentáciou na úrovni mesta si tento variant vyžaduje doplnenie z dôvodu umiestnenia lanovky mimo grafického vymedzenia rekreačného priestoru.

Variant 2

Toto riešenie je menej náročné na zásahy do prírodného prostredia v období výstavby. Nevyžaduje plošný výrub lesných porastov a celkový rozsah terénnych úprav aj asanačných prác je nižší v dôsledku využitia základov staníc pôvodnej lanovky.

V období po ukončení výstavby je navrhovaná činnosť v realizačnom variante 2 menej výhodná z dôvodu ponechania pôvodnej trasy lanovky v kolízii s lyžiarskym svahom, t. j. z hľadiska prevádzkového aj krajinárskeho. Dopady na zložky životného prostredia sú porovnateľné s prvým variantom.

V prípade variantu 2 je navrhovaná činnosť v plnom súlade so schváleným územným plánom mesta Krompachy, z hľadiska funkcie aj grafického vymedzenia.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno považovať oba realizačné varianty činnosti „Výstavba sedačkovej lanovky Relax Center Plejsy“ za environmentálne prijateľné. Ako výhodnejší z hľadiska celkových dopadov na zložky životného prostredia možno hodnotiť variant č. 2. navrhovanej činnosti t. j. výstavbu novej lanovej dráhy v trase pôvodnej.

VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia

1. Mapové a grafické prílohy

- Širšie vzťahy – chránené územia a prvky ÚSES (bez mierky)
- Celková situácia v mierke 1 : 5000 (*spracovateľ Ing. I. Zuskin, ASO Slovakia, Ružomberok*)

2. Fotodokumentácia

3. Textové prílohy

- Stanovisko Obvodného úradu životného prostredia Spišská Nová Ves k zámeru „Výstavba sedačkovej lanovky Relax Center Plejsy“

VII. Doplnujúce informácie k zámeru

1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov

Zoznam použitých podkladov a dokumentácií

- Projektové podklady k stavbe „SL 4CLD Doppelmayr – Relax Center Plejsy“, Ing. I. Zuskin, Aso Ružomberok, 2006
- Návrh územného plánu mesta Krompachy, architektonická kancelária ARKA s. r. o. Košice, 2002
- Všeobecne záväzné nariadenie Mestského zastupiteľstva v Krompachoch č. 5/2002 zo dňa 29. 10. 2002 o záväzných častiach územného plánu mesta Krompachy
- Správa o stave životného prostredia Košického kraja k roku 2002, Slovenská agentúra životného prostredia Banská Bystrica, Centrum environmentálnej regionalizácie Košice, 2004
- Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v SR za rok 2005, SHMÚ, MŽP SR, Bratislava, 2006
- Klaučo, L., 2001: Konceptia územného rozvoja Slovenska. Aurex, s.r.o. Bratislava
- Všeobecne záväzné nariadenie Košického samosprávneho kraja č. 2/2004 o záväzných častiach zmien a doplnkov Územného plánu veľkého územného celku Košického kraja zo dňa 30. 8. 2004
- Zmeny a doplnky Územného plánu veľkého územného celku Košického kraja, Sprievodná správa, URBI projektová kancelária Košice, 2004
- Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenskej republiky, Slovenská komisia pre životné prostredie Bratislava, 1992
- Projekt regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Spišská Nová Ves, 1994
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, MŽP SR Bratislava, 2003
- Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu
- Zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 409/2002 Z. z.
- Slovenský národný emisný informačný systém, SHMÚ, Bratislava, 2007
- www.sopsr.sk
- www.krompachy.sk

Zoznam použitej literatúry

- Danko, Š., Darolová, A., Krištín, A., 2002. Rozšírenie vtákov na Slovensku, VEDA, Vydavateľstvo SAV, Bratislava
- Franko, o., Remšík, A., Fendek, M., 1995. Atlas geotermálnej energie Slovenska, Geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava
- Mazúr, E., et al., 1980. Atlas Slovenskej socialistickej republiky. Slovenská akadémia vied, Slovenský úrad geodézie a kartografie, Bratislava

- Miklós, L., 2002. Atlas krajiny Slovenskej republiky. I. vyd., Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR; Banská Bystrica: Slovenská agentúra životného prostredia
  - Maňková, B. 1996. Geochemický atlas Slovenska, Lesná biomasa. Geologická služba Slovenskej republiky
  - Stanová, V., Valachovič, M., (eds.) 2002: Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava
  - Viceníková, A., Polák, P. (eds.), 2003: Európsky významné biotopy na Slovensku. ŠOP SR, Banská Bystrica
  - Vass. D., et. al., 1988: Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov panónskej panvy na území ČSSR, GÚDŠ Bratislava
2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru.
- Stanovisko Obvodného úradu životného prostredia Spišská Nová Ves č. 2007/00511/KMU zo dňa 13. 6. 2007 k zámeru „Výstavba sedačkovej lanovky Relax Center Plejsy“

VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Likavka, júl 2007

IX. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia zámeru

Z a M Consult   ©
Ján Zuskin
Pod hradom 276
034 95 Likavka

2. Potvrdenie správnosti údajov

Podpísaní RNDr. Ján Zuskin ako spracovateľ a Ing. Roman Mitruk ako oprávnený zástupca navrhovateľa potvrdzujeme údaje uvedené v tomto zámere

V Likavke,.....

V Košiciach, ...

.....
RNDr. Ján Zuskin

.....
Ing. Roman Mitruk